

Brezolupský spravodaj

pre občanov obce Brezolupy a Jerichov

Ročník: III.

Číslo 2 - 4

II.- IV. štvrťrok 2013

OBSAH:

Príhovor starostky obce

Slovo na úvod

Samospráva obce

Zoznam faktúr

Návrh rozpočtu

Obecný vodovod

Stanovisko kontrolóra k návrhu rozpočtu

Hlavné úlohy kontrolnej činnosti

Obecný vodovod

Podané a úspešné projekty

Informácie pre občanov

Poriadnané aktivity v obci

Mikroregión Bánovecko

Organizácie v Brezolupoch:

Telovýchovná jednota

Dobrovoľný hasičský zbor

Cvičíme pre svoje zdravie

Sviatky zimy – Vianoce, Silvester

Spoločenská rubrika

Rady a recepty pre gazdinky

Zasmejme sa

Príhovor starostky obce

Vianočný príhovor

Milí spoluobčania, dovoľte mi prihovoriť sa k Vám v čase najkrajších sviatkov pokoja, lásky a porozumenia v deň štedrého večera. Vianočné sviatky sú obdobím, na ktoré netrpezlivo čakáme, lebo ich čaro a výnimočnosť nás naplňujú pocitmi šťastia, pohody a harmónie. Atmosféra týchto dní je plná spomienok i očakávaní, nič nie je bežné ani všedné, napriek tomu, že Vianoce sú každý rok, ich okúzľujúce čaro sa nedá ničím nahradiť ani napodobniť.

Vianočné sviatky v každom z nás upevňujú základné ľudské hodnoty. Tíško prichádza tento zvláštny čas, keď sa stretávajú rodiny, príbuzní a známi, keď si sadáme k spoločnému stolu, aby sme sa tešili z jedinečnej sily, ktorej hovoríme rodinné puto. V tento sviatočný čas chceme byť dobrí navzájom k sebe, chceme každému rozdávať len radosť. Vianoce sú obdobím, keď sa každý snaží byť s blízkymi, keď si uvedomujeme silu priateľstva, lásky, úcty a obetavosti. Pre každého z nás je dôležité, aby sa dni naplňali spokojnosťou, ľudskou spolupatričnosťou, osobným uplatnením, ako i dosahovaním vytúžených cieľov. Vianočný čas má svoje neopísateľné čaro pre každého, kto sa nepozera iba očami, ale i srdcom, a je príležitosťou zastaviť sa a pozrieť sa do hĺbky svojej duše. Tam, kde sú skryté naše najtajnejšie túžby a želania.

Blikajúce sviečky – symbol Vianoc, nech rozžiaria plápolavým plameňom naše srdcia, naše vnútro. Veď každý z nás s vďakou prijíma teplé ľudské slovo, pohladenie, či len pohľad a svet sa zrazu stáva krajším. Človek sa musí vedieť tešiť i zo šťastia toho druhého. Čas veselosti a radosti nastal svetu. Tíško znejú koledy, tichá noc – svätá noc rozčuťuje naše srdcia. V tento sviatočný čas si viac ako inokedy uvedomíme, že napriek dospelosti, v každom z nás drieme kúsok malého dieťaťa, ktoré netrpezlivo čaká na nádherne pripravený štedrovečerný stôl, voňavú kapustnicu, žiarivý stromček a darčeky, ktoré nás pod ním čakajú. Vianočné sviatky – čas radosti, vychutnajme si ich so všetkým, čo k nim patrí. V dušiach nech sa nám

rozhostí krásny pocit, na stole nech zavonia kapor, či iné dobroty a Štedrý večer nech zanechá v našich srdciach stopu pohody a radosti.

Vo svojom mene ako i v mene obecného zastupiteľstva a pracovníkov obecného úradu, chcem Vám všetkým poďakovať za pomoc a podporu pri budovaní našej obce.

Prajem Vám všetkým ešte raz požehnané a príjemné prežitie vianočných sviatkov, nech ticho Vianoc Vás všetkých naplní pravým pokojom, radosťou, láskou, zdravím a božím požehnaním po celý Nový rok.

Starostka obce, poslanci a zamestnanci obce, ďakujú všetkým predsedom organizácií a ich členom výboru za celoročnú prácu pre našu obec. Osobitne sa chceme ešte poďakovať Mgr. Dagmar Pišovej za pravidelné mesačné relácie jubilantom, ktoré sú odvysielané v miestnom rozhlase a za vydávanie nášho časopisu „BREZOLUPSKÝ SPRAVODAJ“. Prajem jej veľa zdravia, pracovného elánu do nastávajúceho roka a teším sa na ďalšiu tvorivú spoluprácu.

Ing. Jarmila Hruzová, starostka obce

Slovo na úvod

Vážení občania,

som rada a teším sa, že opäť môžete držať v rukách nové rozšírené číslo nášho Obecného spravodaja. Prichádzame k vám v tomto roku len po druhý krát. Je nám ľúto, že sme nemohli skôr, ale objektívne dôvody mi nedovolili zhotoviť predchádzajúce čísla. Našou snahou je v tomto čísle informovať Vás o všetkom, čo sa v našej obci udialo od apríla do konca roka 2013. Prinášame Vám niečo nové zo života našej obce. Poskytujeme Vám ucelený prehľad o našej práci a o dianí v obci. Je pre nás radosťou a potešením vás informovať, ak sa nám podarí urobiť niečo pozitívne pre obec, ak sme niečo našou prácou zmenili k lepšiemu.

Vianoce 2013 sú už tu, rozprávkoivo krásne a navyše rovnako výnimočné ako celý rok. Som presvedčená o tom, že sa všetci spoločne tešíme na príjemnú atmosféru, ktorú vytvoríme s ostatnými. Po Vianociach prichádza Nový rok. Tento deň nie je len údaj v kalendári, ale pre každého z nás znamená aj začiatok nových plánov, predsavzatí a určenie si nových cieľov, ktoré by sme počas nastávajúceho roka chceli uskutočniť v súkromnom i pracovnom živote. Je to však aj čas obzretia sa späť a zhodnotenia toho, čo sme uplynulý rok zažili, vykonali i nestihli urobiť. Život človeka je sám o sebe pestrý a každého z nás postreli aj zlé dni naplnené trápením, smútkom a nezdarom, ako aj dni dobré, veselé, radostné a šťastné. A na tom dobrom je potrebné ďalej stavať, rozvíjať veci započaté a nebáť sa prekážok, ktoré určite počas nastúpenej cesty prídu.

Aj samotná obec počas uplynulého roka prekonávala prekážky, ale tešila sa aj z dokončených diel a úspechov. Dúfam, že aj vy občania, ste prežívali úspechy a všetky pozitívne udalosti, ako aj vykonané práce na zveľaďovaní obce s radosťou a záujmom. Pretože všetko sa robí pre zlepšenie a skvalitnenie života občanov, Vášho života v obci. Napriek hektickej dobe, v ktorej žijeme, vyšším požiadavkám na ľudí, techniku a infraštruktúru, stále nedostatočným finančným zdrojom som presvedčená, že zveľaďovať a zvyšovať úroveň kvality života v našej obci sa nám spoločnými silami darí. Mnohé v našej obci je potrebné vybudovať, vylepšiť a skrášliť. Na to je však potrebné veľa úsilia, práce, jednaní, projektov, ale i dobrej vôle, spolupráce, ochoty a tolerancie. Využívam túto príležitosť poďakovať sa všetkým, ktorí akoukoľvek formou a mierou prispeli k zveľadeniu našej obce, obohateniu jej kultúrneho i duchovného života, pretože budúcnosť obce je hlavne v rukách nás občanov.

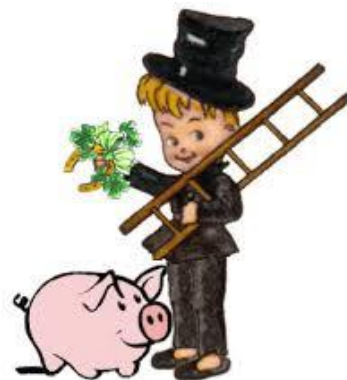
Zaželať si do nastávajúcich krásnych dní, aby boli plné pohody, porozumenia, naplnenia najtajnejších snov a plánov, nech sa nám v srdci rozozvučia tóny, ktoré nám dušu zaplnia nehou a šťastím, láskou k najbližším, milosťou ku všetkým ľuďom dobrej vôle.

Nepochybujem o tom, že tak ako každý rok, aj tento krát sa vzájomne dobijeme novou pozitívnou energiou, ktorá nám pomôže vykročiť do nového roka 2014 tou správnou nohou.

Šťastné a veselé Vianoce a úspešné vykročenie do Nového roku 2014 Vám všetkým želá

Mgr. Dagmar Pišová

Tak teda, nech sa páči, otvorte svoj rozšírený Obecný spravodaj a začítajte sa do jeho riadkov. Možno sa dozviete aj niečo nové a zaujímavé.

SAMOSPRÁVA OBCE

V predchádzajúcom čísle Obecného spravodaja sme Vám predložili zoznam faktúr do 27.04.2013 a v nasledujúcej tabuľke je Zoznam faktúr uhradených obcou Brezolupy od 27.04.2013 do 31.12.2013 :

Faktúra za toner do tlačiarne PC, fi Vladimír Jankovič, Aktiva, Revúca	20130838	37,51	27.4.2013
Faktúra za žeriav - oprava ponorky, Fi Modest s.r.o. Bánovce n/B	912013	127,96	27.4.2013
Faktúra za piesky - stroje na cvičenie, Fi Peter Pál, Šišov	2013009	338,68	27.4.2013
Faktúra za obrubníky a cement - stroje na cvičenie, MPL Stavro, Rybany	133040017	193,63	28.4.2013
Faktúra za stroje na cvičenie, Fi Sport Real. s.r.o. Trenčín	2013016	1346,09	20.5.2013
Faktúra za telefón, Slovak Telekom, a.s.	2749899958	45,56	17.5.2013
Faktúra za stravenky, Vaša Stravovacia s.r.o. Trenčín	1330009007	825,70	2.6.2013
Faktúra za doménu - www stránka obce, Fortion Networks Plzeň ČR	830972	20,09	2.6.2013
Faktúra za plyn, SPP Bratislava	7322686742	253,00	2.6.2013
Faktúra za odvoz komunálneho odpadu	0300270	454,26	2.6.2013
Faktúra za plyn, SPP a.s. Bratislava	7247787304	253,00	20.6.2013
Faktúra za program kataster, DM - Servis, Kapušany	2013061	30,00	20.6.2013
Faktúra za rozbor vody, Fi Trenč. vodohosp. spoločnosť	141580513	117,20	20.6.2013
Faktúra za opravu striekačky PO Brezolupy, Florián s.r.o. Martin	20130574	88,99	20.6.2013
Faktúra za likvidáciu čiernej skládky, EKO Hunka s.r.o. Chynorany	0300188	284,44	20.6.2013
Faktúra za betón - cvič. stroje, Ekodiel s.r.o. Bánovce n/B	130244	322,36	20.6.2013
Faktúra za aktualizáciu KEO, Fi HPC Uhrovec	20130181	19,00	20.6.2013
Faktúra za aktualizáciu KEO, Fi HPC s.r.o. Uhrovec	20130165	21,00	20.6.2013
Faktúra za rozbor vody - ob. vodovod, Fi Trenč. vodohospod. spoločnosť	141190413	170,47	20.6.2013
Faktúra za opravu kosačky na ihrisko TJ, Fi Rajnoha Autoservis Brezolupy	172013	489,00	25.6.2013
Faktúra za telefón, Slovak Telekom,	724188924	41,22	25.6.2013
Faktúra za poisťovnú budovy, Komunálna poisťovňa, Banská Bystrica	6808395911	605,83	1.7.2013
Faktúra za revíziu kábla - vodovod, RK-Elektro Nemčice	0392013	198,50	2.7.2013
Faktúra za opravu striekačky PO Brezolupy, Fi Florián s.r.o. Martin	20130634	80,16	2.7.2013
Faktúra za odvoz kom. odpadu, Fi EKO Hunka s.r.o. Chynorany	0300361	521,80	2.7.2013
Faktúra za plyn, SPP a.s. Bratislava	7212859384	253,00	2.7.2013
Faktúra za telefón, Slovak Telekom a.s.	4751806968	47,50	17.7.2013
Faktúra za elektrinu, ZSE Bratislava	7436921617	3054,24	17.7.2013
Faktúra za osvetlenie cvič. strojov, Fi Anmima s.r.o. Bánovce n/B	1353001987	307,20	17.7.2013
Faktúra za opr. ponorky - ob. vodovod, Fi František Rácz Nové Zámky	0402013	805,00	17.7.2013
Faktúra za plyn, SPP a.s. Bratislava	729780626	253,00	4.8.2013
Faktúra za likvidáciu čiernej skládky. EKO Hunka s.r.o. Chynorany	0300425	75,06	4.8.2013
Faktúra za odvoz komunálneho odpadu, EKO Hunka s.r.o. Chynorany	0300385	737,25	4.8.2013
Faktúra za program WIN register obyvateľov, KEO Veľký Krtíš	20130031	54,90	4.8.2013

Faktúra za aktualizáciu KEO, KEO Veľký Krtíš	20130933	13,50	4.8.2013
Faktúra za žeriav - oprava ponorky, Euro - Kamenárstvo s.ro. Rybany	2013025	163,20	15.8.2013
Faktúra za telefón, Slovak Telekom a.s.	752790060	47,11	16.8.2013
Faktúra za osvetl. posilň. strojov, Anmima s.r.o. Bánovce n/B	1353002156	57,53	8.8.2013
Faktúra za osvetl. posilň. strojov, Anmima s.r.o. Bánovce n/b	1353002157	181,33	8.8.2013
Faktúra za výkop ryhy posil stroje - osvetlenie, Fi Pal Šišov	2013023	277,20	8.8.2013
Faktúra za zemné práce - strol. stôl, Fi Pal Šišov	2013024	295,96	8.8.2013
Faktúra za aktualizáciu KEO, HPC s.r.o. Uhrovec	20130204	29,00	8.9.2013
Faktúra za rozbor vody, Trenčianska vodoh. spoločnosť	142900813	170,47	8.9.2013
Faktúra za odvoz komunálneho odpadu, EKO Hunka s.r.o. Chynorany	0300478	519,76	8.9.2013
Faktúra za dopravu do Březolúp, SAD Prievidza	702130251	260,00	8.9.2013
Faktúra za plyn, SPP a.s. Bratislava	7287843709	253,00	8.9.2013
Faktúra za materiál - plocha pod stolnot. stôl, MPL Stavro Rybany	133080041	142,32	8.9.2013
Faktúra za betón pod stolnoten. stôl, Ekodiel s.ro. Bánovce n/B	130940	505,68	8.9.2013
Faktúra za telefón, Slovak Telekom a.s.	7753747383	47,11	17.9.2013
Faktúra za toner PC Telovýchovná jednota, Fi Grand Prievidza	130008	18,30	16.9.2013
Faktúra za aktualizáciu KEO, KEO Veľký Krtíš	20132070	13,50	24.9.2013
Faktúra za aktualizáciu KEO, HPC s.r.o. Uhrovec	20130242	39,00	24.9.2013
Faktúra za príručku pre kronikára, RZMOS Trenčín	913008	9,60	24.9.2013
Faktúra za stravenky, Vaša stravovacia Trenčín	1330014733	409,22	24.9.2013
Faktúra za vonkajší stol. stôl, Fi ZEGA s.r.o.	130988	925,00	4.10.2013
Faktúra za elektrinu, ZSE a.s. Bratislava	7437123917	3054,24	18.10.2013
Faktúra za telefón, Slovak Telekom a.s.	6754703671	61,63	18.10.2013
Faktúra za program cintorín, Pavol Halanda	20130196	60,00	25.10.2013
Faktúra za odvoz komunálneho odpadu, EKO Hunka s.r.o. Chynorany	0300538	519,76	25.10.2013
Faktúra za čist. prostr. ILLe Service Skalica	13024425	37,06	25.10.2013
Faktúra za plyn, SPP a.s. Bratislava	7282870547	253,00	25.10.2013
Faktúra za vystúpenie hud. sk. Progres, Progres Čereňany	46614869	350,00	25.10.2013
Faktúra za opravu miest. komunikácii, Správa ciest TSK	3130100	1750,26	28.10.2013
Faktúra za vystúpenie ľud. roz. "Ozefa", Fi Danpis Krakovany	310263	105,00	28.10.2013
Faktúra za plyn, SPP a.s. Bratislava	7292882792	253,00	4.11.2013
Faktúra za vysoko zd. vozík - umiestnenie stoln. stola, MPL Stavro Rybany	133090042	36,72	4.11.2013
Faktúra za odvoz kom odpadu, EKO Hunka s.r.o. Chynorany	0300618	527,60	4.11.2013
Faktúra za aktualizáciu KEO, HPC s.r.o. Uhrovec	20130271	19,00	4.11.2013
Faktúra za telefón , Slovak Telekom as.	9755686385	53,27	17.11.2013
Faktúra za opravu miestnych komunikácií, Správa ciest TSK	3130104	643,22	18.11.2013
Faktúra za licenciu programu KEO, KEO Veľký Krtíš	20133092	181,68	18.11.2013
Faktúra za aktualizáciu KEO, HPC s.r.o. Uhrovec	20130292	19,00	18.11.2013
Faktúra za CD a cukríky na Mikuláša, Metro Cash & Carry Nitra	22134820	16,66	18.11.2013
Faktúra za audit rok 2012, Ing. Eva Ďuržová, Trenčín	672013	500,00	22.11.2012
Faktúra za rozbor vody, Trenč. vodohospod. spoločnosť	144361113	28,91	24.11.2013
Faktúra za kalendáre k výr. obce, Fi M.I.R.A Dolné Naštice	742013	594,00	28.11.2013

Faktúra za telefón, Slovak Telekom a.s.	7756662180	47,29	14.12.2013
Faktúra za plyn, SPP a.s. Bratislava	7287910612	253,00	14.12.2013
Faktúra za spínacie hodiny, Anmima s.r.o. Bánovce nad Bebravou	135003619	7,20	12.12.2013
Faktúra za odvoz kom. odpadu, EKO Hunka s.r.o. Chynorany	0300695	519,76	14.12.2013
Faktúra za rozbor vody, Trenčian. vodoh. spoločnosť	144821213	22,87	16.12.2013
Faktúra za popolnice na kom odpad, Ferex s.r.o. Nitra	30130377	391,20	17.12.2013

Návrh rozpočtu obce na rok 2014
schválený Obecným zastupiteľstvom dňa 28.11.2013

PRÍJMY

Zdroj	Položka	Názov položky	Suma v eurách
	111 003	Výnos dane územnej samosprávy	64300
	121 001	Daň z pozemkov	12500
	121 002	Daň zo stavieb	4980
	121 003	Daň z bytov	40
	212 003	Za prenájom	400
	133 001	Daň za psa	480
	133 013	Daň za komunálne odpady	7800
	212 002	Prijmy z reklamy, vyhlásenie v rozhlase	8210
	243	Úroky	10
	229 002	Prijaté vodné – obecný vodovod	11200
	221 004	Správne poplatky	1000
	223 001	Cintorínske poplatky – dom smútku	200
	291 004	Sociálne služby	30
	312 001	Dotácie MF, Ministerstva pôdohospodárstva	1000
	312 002 1	Aktívna politika práce	200
	312 002 2	Dotácie REGOB	1800
	212 004	Prijmy z prenájmu strojov	230
	212 002 3	Dotácie z KU TN, TSK	1300
	312 011	Transfery na voľby, rodinné prídavky	7510
		SPOLU	123190

VÝDAVKY

program	Podprog	Názov	Suma v eurách
1	01.01	Správa Obecného úradu a réžia	30438
2	02.01	Výkon funkcie starostky obce	23820
	02.02	Územné plánovanie, zámery a štúdie	150
	02.03	Členstvo v samosprávnych organizáciach	735
	02.04	Kontrolná činnosť	1600
	02.01.1	Výkon Obecného zastupiteľstva	2140
3	03.01	Kronika obce	200
	03.02	Obecná knižnica	540
	03.03	Obecný rozhlas	350

4	04.01	Voľby	1342
	04.02	Archív a registratúra	60
	04.03	Vzdelávanie zamestnancov obce	460
	04.04	Správa a údržba budov	4395
	04.05	Stavebné konanie, súpisné čísla budov	300
	04.06	Rybárske lístky, včelstvá	5
	04.07	Informačné tabule	40
	04.08	Cintorínske služby	2685
	04.09	Výber daní a poplatkov	50
	04.10	Správa obecného vodovodu	14100
5	05.01	Osvedčovanie listín a podpisov	20
	05.02	Register obyvateľov	40
6	06.01	Civilná ochrana	10
	06.02	Požiarna ochrana	676
7	07.01	Odvoz a separácia odpadu	8000
8	08.01	Verejné osvetlenie	3490
	08.02	Slávnostné osvetlenie obce	60
9	09.01	Údržba komunikácií, chodníkov	6640
10	10.01	Klub dôchodcov	260
	10.02	Rodičia a deti, detský tábor, Mikuláš	1290
11	11.01	Podpora športových aktivít občanov	830
	11.01. 1	Podpora klubu telovýchovná jednota	5419
12	12.01	Správa kultúrneho domu	1400
	12.01.1	Elektroinštalácia – sála kultúrneho domu	5500
	12.01.2	Zateplenie javiska kultúrneho domu	3000
	12.02	Správa kultúrneho domu Jerichov	460
	12.03	Kultúrne akcie poriadané obcou	1230
13	13.01	Verejná zeleň – výsadba, kosenie	1315
	13.01.1	Detské a športové ihriská	60
	13.01.2	Verejnoprospešné práce	80
		SPOLU	123190

Zostatok finančných prostriedkov na účte obce je k 9.12.2013 - 24 449,67 eur.

Výsledok hospodárenia za rok 2013 Vám oznámime v priebehu I. polroka 2014, keď budú dokončené závierky, záverečný účet a výročná správa.

Mgr. Ľubica Gálisová

Stanovisko hlavného kontrolóra k návrhu rozpočtu obce Brezolupy na roky 2014 – 2016

V zmysle § 18f, odsek 1, písmeno c) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov (ďalej len v z.n.p.)

predkladám

odborné stanovisko k návrhu viacročného rozpočtu obce Brezolupy na roky 2014 - 2016 a k návrhu rozpočtu obce na rok 2014.

Odborné stanovisko k návrhu viacročného rozpočtu obce na roky 2014 - 2016 (ďalej len "odborné stanovisko") bolo spracované na základe predloženého návrhu viacročného rozpočtu na roky 2014 - 2016 a návrhu rozpočtu na rok 2014, ktorý bol spracovaný v súlade s § 9 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z.n.p.,

A. Východiská spracovania odborného stanoviska

Pri spracovaní odborného stanoviska som vychádzala z posúdenia predloženého návrhu viacročného rozpočtu obce na roky 2014 - 2016 (ďalej len "návrh rozpočtu") z dvoch hľadísk:

1. Zákonnosť predloženého návrhu, rozpočtu

1.1. Súlad so všeobecne záväznými právnymi predpismi

Návrh rozpočtu bol spracovaný v súlade so zákonom č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z.n.p. a zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v z.n.p.

Návrh rozpočtu zohľadňuje aj ustanovenia zákonov:

- č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálny odpad a drobné stavebné odpady v z.n.p., na základe ktorého v súlade s § 2 ods. 3 predmetného zákona bolo vydané Všeobecne záväzné nariadenie obce o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v znení neskorších doplnkov (ďalej len VZN v z.n.d.).

- č. 564/2004 Z. z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z.n.p.

1.2. Súlad so všeobecne záväznými nariadeniami obce

Návrh rozpočtu bol spracovaný v súlade so všeobecnými nariadeniami obce, ktorými sú upravené povinnosti daňového a poplatkového charakteru, najmä VZN o miestnych daniach a o miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v z.n.d.

1.3. Dodržanie informačnej povinnosti zo strany obce

Návrh rozpočtu bol zverejnený v obci obvyklým spôsobom, v zákonom stanovenej lehote v súlade s § 9 ods.2 zákona Č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v z.n.p.

2. Metodická správnosť predloženého návrhu rozpočtu

Návrh rozpočtu bol spracovaný podľa rozpočtovej klasifikácie v súlade s Opatrením MF SR Č. MF/OI0175/2004-42, ktorým sa ustanovuje druhová, organizačná a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie v z.n.p., ktorá je záväzná pri zostavovaní rozpočtov územnej samosprávy.

B. Východiská tvorby návrhu rozpočtu

Návrh rozpočtu vychádza zo schválených posledných východísk rozpočtu verejnej správy na roky 2014- 2016 zverejnených MF SR a z vývoja hospodárenia obce v roku 2013. V zmysle §10, ods. 7 zákona o rozpočtových pravidlách 583/2004 Z.z. musí byť rozpočet zostavený ako vyrovnaný alebo prebytkový.

Návrh rozpočtu je spracovaný podľa zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z.n.p. v členení podľa §9 ods. 1 citovaného zákona na:

rozpočet na príslušný rozpočtový rok - rok 2014

rozpočet na rok nasledujúci po príslušnom rozpočtovom roku - rok 2015,

rozpočet na rok nasledujúci po roku, na ktorý sa zostavuje rozpočet podľa písmena b) - rok 2016.

Viacročný rozpočet na roky 2014 - 2016 je zostavený v rovnakom členení, v akom sa zostavuje rozpočet obce na príslušný rozpočtový rok. Rozpočet obce na príslušný rozpočtový rok je záväzný, rozpočty na nasledujúce dva rozpočtové roky nie sú záväzné, majú len orientačný charakter, OZ ich berie na vedomie, a ich ukazovatele sa spresňujú v ďalších rozpočtových rokoch.

Navrhovaný rozpočet na rok 2014 je v súlade s § 10 ods. 3 až 7 zákona č.583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z.n.p. vnútorne členený na:

- bežný rozpočet, t.j. bežné príjmy a bežné výdavky,
- kapitálový rozpočet, t.j. kapitálové príjmy a kapitálové výdavky,
- finančné operácie.

Návrh rozpočtu obce predpokladá celkové bežné príjmy vo výške 123 190 €. Z toho na prenesené kompetencie a ostatné dotácie vo forme grantov a transferov 12 040 €. Kapitálové príjmy a príjmové finančné operácie nie sú rozpočtované

Daňové príjmy predpokladajú hodnotovo najväčšie naplnenie z dane z príjmu FO vo výške 64 300 €. Najväčšie ohrozenie rozpočtu môže nastať v prípade, že v roku 2014 dôjde k nižšiemu ako predpokladanému plneniu príjmov z podielových daní FO v štátnom rozpočte. Ostatné daňové príjmy a ich plnenie sú ovplyvniteľné rozhodnutiami OZ a konaním obce ako správcu dane na jeho území v zmysle zák. 563/2009 Z.z. Daňový poriadok.

Bežné výdavky obce v rozpočte na rok 2014 sú predpokladané do výšky 123 190 €. Kapitálové výdavky a výdavkové finančné operácie nie sú rozpočtované.

C. Záver

Pri prehodení jednotlivých položiek vlastných príjmov so skutočnosťou a rozpočtom roku 2013 je navrhovaný rozpočet na rok 2014 reálne zostavený.

Na základe uvedených skutočností doporučujem predložený „Návrh rozpočtu Obce Brezolupy na rok 2014“ Obecnému zastupiteľstvu v Brezolupoch *s c h v á l i ť*.

V Brezolupoch, dňa 10.12.2013

Ing. Jana Kubicová, hlavný kontrolór

Hlavné úlohy kontrolnej činnosti na I. polrok 2014

Činnosť hlavného kontrolóra obce vyplýva zo zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších noviel. Podľa § 18d až 18f tohto zákona bude v Obci Brezolupy v I. polroku 2014 vykonávaná doleuvedená kontrolná činnosť:

- 1/ **Kontrola plnenia prijatých uznesení zo zasadnutí Obecného zastupiteľstva za rok 2013 v zmysle zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení noviel.**
- 2/ **Kontrola dohôd o pracovnej činnosti a dohôd o vykonaní práce za rok 2013 v zmysle zákona č. 311/2001 Z.z. /Zákonník práce/.**
- 3/ **Kontrola oprávnenosti a správnosti vyplácania odmien poslancom OZ a členom komisií za rok 2013 v zmysle zákona č. 360/1990 Zb. o obecnom zriadení, zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.**
- 4/ **Kontrola účtovníctva za I. polrok 2014, uplatňovanie predbežnej kontroly v zmysle zák. č. 502/2001 Z.z. o finančnej kontrole, dodržiavanie zásad účtovníctva v zmysle zákona č. 431/2002 Z.z. o účtovníctve.**
- 5/ **Stanovisko k Záverečnému účtu obce za rok 2013 v zmysle zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov.**
- 6/ **Vypracovanie správy za I. polrok 2014.**

Ing. Jana Kubicová, hlavný kontrolór

Obecný vodovod

Vážení občania, v tomto čísle by sme Vás chceli informovať o našom obecnom vodovode, o kvalite našej vody.

Každý rok v mesiaci január nás predvoláva Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Trenčíne. Na tomto zasadnutí nám odovzdajú harmonogram odberu vzoriek kvality pitných vôd pre kalendárny rok.

1. Program prevádzkovej kontroly kvality vody je vypracovaný podľa vyhlášky Ministerstva životného prostredia SR č. 636/2004 Z.z., ktorou sa ustanovujú požiadavky na kvalitu pitnej vody a na sledovanie kvality vody vo verejných vodovodoch.

2. Nariadením vlády SR č. 354/2006 Z.z. ktorým sa ustanovujú požiadavky na vodu určenú na ľudskú spotrebu a na kontrolu kvality vody určenej na ľudskú spotrebu a Vyhlášky Ministerstva zdravotníctva SR č. 528/2007 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o požiadavkách na obmedzenie ožiarovania z prírodného žiarenia.

Tento harmonogram sa musí dodržiavať, jednotlivé protokoly o skúške vzorky sa musia zasielať na RÚVC. V prípade, že by voda nevyhovovala, tak nám nariadi RÚVC vodu používať ako úžitkovú.

Obecný úrad denne musí vykonávať kontrolu na vodojeme, či sú v poriadku filtre, koľko vody sa minulo, či ťahá ponorka a pod. Túto činnosť nám robí pán Ján Hulina.

Okrem toho sa musí vykonávať pravidelná údržba: výmena ponorky, kontrola merania z hľadiska elektrického zariadenia, na vodojeme, kde sa spolupracuje s firmou CULLIGAN z Brna, robí sa údržba čistiacich filtrov, čistenie gule, opravy elektrického zariadenia, revízie, odpúšťanie hydrantov po obci a iné celoročné nepredvídané opravy. Prevádzka obecného vodovodu je veľmi zložitá a náročná na finančné prostriedky. Len za elektrickú energiu spotrebovanú na vrte platíme ročne cca 5 300 € a k tomu, keď si pripočítame ostatné nemenované náklady sú to nepredstaviteľné finančné prostriedky vynakladané na obecný vodovod. Ďakujem občanom Rudolfovi Čmelovi, Pavlovi Valentovi, Dušanovi Oravcovi, Ing. Ctiborovi Hruzovi a Jánovi Hulinovi, za ich obetavosť a ochotu, ktorú vynakladajú počas celého roka pri vyskytnutých problémoch, ako i pri odstraňovaní porúch na obecnom vodovode.

Kontroly boli vykonané podľa plánu a výsledky všetkých vykonaných kontrol dospeli k záveru:

Skúmaná voda v čase odberu vyhovovala požiadavkám NV SR 354/2006 Z.z. v znení NV SR 496/2010 Z.z. vo všetkých skúšaných ukazovateľoch kvality pitnej vody.

Podané projekty

Tak ako po minulé roky aj v tomto roku 2013 obec podala viaceré projekty za účelom získania dotácie. V nasledujúcej tabuľke Vás chceme informovať o podaných projektoch v roku 2013:

Dátum	Vyhlásený projekt	Názov	Požadovaná suma	Úspešný- Ú, Zamietnutý - Z, Spoluúčasť
19.10.2012	Žiadosť o poskytnutie podpory na rok 2013 z programu DEDINY	Dokončenie chodníka v obecnom parku	2 167,- €	Z
12.12.2012	Žiadosť o poskytnutie dotácie na podporu projektu KNIŽNICA	Knižnica je nemocnicou pre dušu	1 425,- €	Z
14.01.2013	Žiadosť o poskytnutie dotácie zo štátneho rozpočtu SR na financovanie projektu v oblasti prevencie a kriminality	Vždy máš možnosť voľby	7 641,- € získané 5 000,- €	Ú spoluúčasť 2 641,60 € mantinely
10.02.2013	Nadácia PONTIS – Seniori 2013	Senior Park	7 394,09 € získané 5 846,09€	Ú spoluúčasť 1 548,- € betónová plocha, osvetlenie
14.02.2013	COOP JEDNOTA Slovensko – Nech	Lepšie keď je lopta v sieti,	1 231,- €	Z

	sa nám netúlajú	ako keď pod auto letí		
20.02.2013	Intenda Oživujeme verejný priestor	Oživujeme životný priestor pre mladých	891,50 €	Z
12.03.2013	Nadácia VÚB	Dokončenie chodníka v parku	2 167,- €	Z
28.03.2013	Žiadosť z dotácie TSK	Oslavy 690. výročia obce Brezolupy	500,- €	Ú spoluúčasť 700,- € z rozpočtu obce
22.03.2013	Nadácia ORANGE grantový program pre predajcov 2013	PING a PONG sú dvaja kamaráti	713,- €	Ú spoluúčasť 977,46 €
15.04.2013	Slovenská sporiteľňa	Lepšie keď je lopta v sieti, ako keď pod auto letí	1 231,- €	Z
24.09.2013	Úrad vlády – čerpanie dotácie z rezervy vlády - predsedu vlády SR	Oprava mosta v časti obce Jerichov	20 000,- €	ešte nie je vyhodnotený - podaný v januári a v apríli
29.10.2013	Zamestnanecká grantová schéma VÚB	Aj keď vonku zima je – pohyb ten nás zahreje	1 086,- €	Z
29.10.2013	FOND GSK	Zlatá jeseň života	1 254,- €	Z
12.11.2013	Žiadosť o poskytnutie dotácie na podporu v r. 2014 MKSR - knižnica	Kniha priateľ človeka	1 425,- €	vyhodnotený bude v roku 2014
14.11.2013	Dôvera GP	Mládež športom ku zdraviu	1 086,- €	Z
28.11.2013	Žiadosť o poskytnutie dotácie zo ŠR v oblasti prevencie kriminality pre rok 2014	Rekonštrukcia elektroinštalácie v budove TJ	15 303,- €	vyhodnotený bude v roku 2014
09.12.2013	Zelené oázy	Úprava okolia	1 700,- €	nie je vyhodnotený

Úspešné projekty

Obec Brezolupy sa pravidelne zapája a vypracováva projekty. Už veľakrát sa práve s pomocou projektov pomohlo obci a tým sa ušetrili financie z rozpočtu.

Medzi úspešné projekty v tomto období patria:

A) Projekt „Senior park“, ktorý bol slávnostne otvorený dňa 8. júna 2013. Samotný projekt musel spĺňať určité kritéria:

1. Umiestnenie v športovom areáli
2. Podmienkou bol v blízkosti športového areálu Klub dôchodcov
3. 20 % spolufinancovanie
4. Dobrovoľnícka práca

Po splnení prvých dvoch kritérií sme sa mohli pustiť do vypracovania projektu. Po skúsenostiach s vypracovávaním projektov sme si dali záležať na obsahové kritériá, ktoré sú dané projektom, nakoľko komisia Nadácie PONTIS so ZSE je veľmi prísna pri výbere a schvaľovaní. Po úspešnom získaní finančných prostriedkov nastal čas realizácie. Po doplnení požadovaných dokumentov sa vykoná verejné obstarávanie a objedná sa potrebný materiál. Zúčtovanie projektu, čo sa týka dokumentov, má na starosti Mgr. Ľubica Gálisová, za čo jej tiež patrí poďakovanie. A po všetkých týchto formalitách nastal čas realizácie. V rámci dobrovoľníckej práce sa vykonali 2 brigády:

1. Dňa 20.04.2013 sa osadili obrubníky do suchého betónu. Brigády sa zúčastnili naši občania: Plášek Miroslav, Ing. Kľačko Ivan, Hrebíček Patrik, Valach Ľuboš, Brabec Alan, Pisár Michal, Ing. Valach Juraj, Rosa Radoš ml., Valent Pavol
2. Dňa 29.04.2013 sa betónovala plocha pod posilňovacie stroje. Brigády sa zúčastnili Plášek Miroslav, Ing. Kľačko Ivan, Valent Pavol, Píš Vladislav, Láska Vladimír, Grňo Pavol, Mačas Pavol ml., Pisár Michal, Poliačik Peter, Rigler Ivan, Ing. Hrúz Ctibor.

Chceme všetkým občanom, ktorí sa zúčastnili brigád, poďakovať. Sme radi, že si v dnešnej dobe našli čas na skrášľovanie našej obce a zároveň tým splnili jednu z podmienok projektu.

Zároveň chceme poďakovať i p. Halavinovi, ktorý nám navrhol túto zostavu vonkajších posilňovacích strojov, na ktorých si môžeme precvičiť všetky časti tela.

Celková hodnota projektu je **7 395 €**, z toho

5 846,09 € financovala **Západoslovenská energetika v spolupráci s Nadáciou PONTIS**, za čo im chceme vyjadriť

poďakovanie v mene obecného úradu, ale aj v mene Vás všetkých občanov, ktorí budete stroje využívať. Suma 1 548 € je 20 % spoluúčasť, ktorú sme museli dodržať. Brigádnickou činnosťou sme ušetrili 606 €, ktorá sa však musela preinvestovať. Po dohode s Nadáciou PONTIS sa zrealizovalo osvetlenie pri strojoch z dôvodu bezpečnosti a možnosti cvičenia aj vo večerných hodinách, najmä

počas jarných a jesenných mesiacov, kedy sú dni kratšie a rýchlejšie sa stmieva.

Na záver chcem popriať všetkým občanom, najmä seniorom, aby si stroje užili a nech im tento areál dlho slúži. Veríme, že sa tu budeme stretávať všetky generácie, čím spravia niečo pre svoje zdravie. Prajem všetkým veľa športových zážitkov!

A tu Vám predstavíme posilňovacie stroje, na ktorých si môžete všetci zacvičiť. Bližšie informácie na čo stroje slúžia si môžete pozrieť priamo v športovom areáli.

MINI Lyžovanie WD 154C

Šľapadlo WD 154B

Twister WD 155C

Otáčacie kolesá malé WD 155G

Veslovanie WD 155I

Šľapadlo korčule double WD 158J

B) Grantový program pre predajcov 2013 z Nadácie ORANGE pod názvom: „Ping a Pong sú dvaja kamaráti“

Na úvod chcem poďakovať nášmu občanovi Šarinovi Róbertovi, ktorý nám zaslal podklady na vypracovanie projektu. Cez tento projekt sme získali vonkajší betónový pingpongový stôl, ktorý bude slúžiť na športovanie pre všetkých občanov. Vytvorí sa priestor a zároveň nové, neobmedzené možnosti na jeho využitie. Odolný materiál vydrží nápor a hráčsky elán športovcov, navyše odoláva aj poveternostným podmienkam. Je to opäť čosi nové, na čo sa už teraz deti a mládež tešia. Veď čo je pre nás lepšie ako zdravý pohyb na čerstvom

vzduchu?

Po vybavení požadovaných dokladov a podpísaní zmluvy sa mohlo prikrčiť k realizácii projektu. Poďakovanie patrí najmä Nadácii ORANGE za podporu a schválenie projektu, ako aj finančnú podporu na vonkajší pingpongový stôl v sume **713 €**. Spoluúčasť obce na projekte tvorila suma **977,46 €**. V auguste sa začal realizovať tento projekt, kedy sme pripravili betónový podklad pod vonkajší pingpongový stôl. Osadili sa obrubníky a následne sa betonovalo. Brigády sa zúčastnili

Miroslav Plášek, Ing. Ivan Klačko, Ing. Juraj Valach, Vladimír Láska st., Vladimír Láska ml., Patrik Hrebíček, Ľudovít Marko ml., Štefan Ševčík ml., Tomáš Valach, Dávid Pisár, Ľubomír Valach, Pavol Ďurech, Šimon Klačko, Radovan

Rosa ml., Ing. Ctibor Hruz a Vladislav Píš. Na záver ďakujem všetkým občanom, ktorí si aj v dnešnej náročnej dobe, popri svojich pracovných a rodinných povinnostiach, nájdu čas na zveľadenie a skrášlenie našej obce.

C) Projekt "Vždy máš možnosť voľby" financovaný z Ministerstva vnútra zo štátneho rozpočtu v oblasti prevencie a kriminality:

Tento projekt bol podaný v januári 2013.

Hlavným cieľom projektu je vytvoriť pre deti bezpečné miesto na hranie, skultúrniť a zatraktívniť športovisko v našej obci:

- vytvoriť deťom a mládeži kvalitné podmienky počas tréningov a zápasov a umožniť im reprezentovať obec na zápasoch,
- zabrániť vzniku, rozširovaniu a prehlbovaniu negatívnych javov u mladých ľudí, s ktorými sa v našej spoločnosti stretávame a ktorými sú najmä alkohol, cigarety, drogy a stúpajúca agresivita,
- minimalizovať prejavy vandalizmu a agresívneho správania, ktoré sú dôsledkom nedostatku vhodných kvalitných a zmysluplných podnetov,
- vychovávať a viesť deti od malička k tomu, že bezcieľne potulovanie, alebo naopak pasívne vysedávanie pri počítači alebo pre televíznou obrazovkou nesmie byť hlavnou náplňou ich voľného času,
- osadením mantinelov zabezpečiť bezpečné využívanie hracej plochy ihriska, zabrániť úrazom spôsobených pádom z vyvýšeného okraja hracej plochy,
- využívať športovú plochu na športové účely a na účely podporujúce pozitívny vzťah detí a mládeže k zdravému životnému štýlu.

Cieľovú skupinu tvoria predovšetkým deti a mládež našej obce, ale i žiaci Základnej školy internátnej pre žiakov s narušenou komunikačnou schopnosťou, ktorá sídli v našej obci.

Šport je pre deti najprirodzenejšia hra, pri ktorej sa učia tolerovať, súperiť, ale aj prehrávať a držať spolu. Preto si myslíme, že je práve najlepšou prevenciou proti šíreniu a prehlbovaniu negatívnych javov.

Celkové náklady činia **6 287,07 €**. Z toho výška schválenej dotácie je **5 000 €** a výška vlastných zdrojov z rozpočtu obce **1 287,07 €**, teda 20,47 %, čo bola podmienka projektu.

Súčasťou plánovaných aktivít tohto projektu sú aj výchovno-preventívne besedy s odborníkmi z oblasti prevencie kriminality. Prvá z nich na tému „**Opatrnosti nie je nikdy dost**“ sa konala dňa 27. novembra 2013 o 16,30 hod. Beseda sa konala v zasadačke OcÚ a viedol ju **ppor. Radoslav Richter z OO PZ Prievdza**. Zúčastnilo sa jej do 30 účastníkov z radov detí a mládeže. Hlavnou témou diskusie boli aktuálne problémy, s ktorými sa môžu deti a mládež stretnúť najčastejšie. V predvianočnom období bolo na mieste

porozprávať o nebezpečenstve, ktoré prináša so sebou manipulácia s pyrotechnikou. Ďalšia, zaujímavá a najvyššou aktuálna téma sa týkala nástrah, ktorým sú dnešné deti vystavené na sociálnych sieťach. Beseda sa niesla v uvoľnenej atmosfére, nakoľko bola vedená formou voľnej diskusie. Deti sa aktívne zapájali, kládli rôzne otázky, ktoré súviseli či už s danými témami, alebo priamo s výkonom profesie policajta. Môžeme povedať, že spomínaná beseda

mala u detí pozitívny ohlas a nakoľko aktivity súvisiace s projektom stále pokračujú, určite nebola posledná.

D) Projekt z Trenčianskeho samosprávneho kraja (TSK) na oslavy 690. výročia obce Brezolupy 500 € so spoluúčasťou obce 700 €.

Obecný úrad Brezolupy požiadal predsedu TSK pri príležitosti osláv obce o finančný príspevok na zabezpečenie kultúrneho programu. Požadovaná suma bola schválená a zaslaná na účet obce v hodnote 500 €. Bližšie informácie o poriadaných oslavách sa dočítate na ďalších stránkach spravodaja.

Na záver chcem poďakovať Mgr. Erike Hrebíčkovej za jej prácu a obetavosť, ako i množstvo hodín strávených pri vypracovávaní projektov.

Ing. Jarmila Hruzová, starostka obce

Informácie pre občanov a poriadané aktivity v obci

Oznamy a upozornenia obecného úradu pre občanov obce:

Vážení občania v tejto rubrike Vás oboznamujeme zo základnými informáciami o obci, dodržiavaní a porušovaní zákonov.

- **Kontajner na sklo** - Vážení občania Brezolúp, ale i časti Jerichov, už viackrát sme Vás cestou brezolupských novín informovali o **používaní kontajnera na sklo**. Aj napriek upozorneniu, sa stále objavuje v kontajneri iný nepotrebný komunálny odpad ako je kontajner určený. Pri separovaní skla **do kontajnera patrí len sklo** a nie iný odpad, ako napr. špaky, krabičky z cigariet, vrecia, krabice, igelitové vrecká a iné nepotrebné veci.

Snažme sa všetci o dodržiavanie poriadku v obci, ktorý platí pre všetkých občanov a chráňme si svoje životné prostredie nielen pre seba, ale i pre budúce generácie !!!

- **Zákaz voľného pohybu psov v obci** - Vážení majitelia tých psov, ktorí sa pravidelne pohybujú po obci, uvedomte si, aké to môže mať dopady a následky, ak Váš miláčik niekoho napadne. Máte málo príkladov z masmédií a z televízie? Opätovne teda oznamujeme obyvateľom, že na území **obci je zákaz voľného pohybu psov**. Pes sa môže po obci pohybovať len na vodiťku pod dohľadom svojho majiteľa. Majitelia veľkých plemien sú povinní okrem vodiťky zabezpečiť svojho psa aj náhubkom. Nakoľko sa v poslednom období množia sťažnosti od obyvateľov, dôrazne Vás žiadame, aby ste dodržiavali Zákon č. 282/2002 Z.z. a zabezpečili pre psov chovný priestor tak, aby sa netúlali po obci.

Zo sťažnosti občanov, telefonátov, ale i z vlastných skúseností vieme, o ktorých psoch sa jedná. Ak nedôjde k náprave, v budúcom čísle budú zverejnené mená majiteľov a obecný úrad začne voči nim priestupkové konanie. Psy, okrem toho, že sa pohybujú voľne po obci, prevracajú smetné nádoby, čím znečisťujú nielen verejné priestranstvá, ale aj priestory pri rodinných domoch.

Tiež upozorňujeme občanov, ktorí chovajú psov, aby si upratovali exkrementy po svojich štvornohých miláčikoch. Každý si môže pri venčení psov vziať igelitové vrecko a výkaly upratať.

- **Upozornenie: Dane 2014** – Upozorňujeme všetkých občanov, aby si do konca januára 2014 nahlásili zmeny nehnuteľností (kúpa, predaj) a podali daňové priznanie.
- Zároveň je potrebné nahlásiť aj akékoľvek zmeny v chove psov a ich počtu.
- **Upozornenie pre vlastníkov a užívateľov pozemkov vo veci Orezu a výrubu stromov** v ochrannom pásme vonkajších vysokonapäťových vedení a v blízkosti a pod vonkajším nízkonapäťovým vedením – Upozorňujeme Vás na povinnosť udržiavať stromy a kríky v ochrannom pásme vedení a pod vedením do výšky 3 m od zeme. Zároveň je potrebné udržiavať bezlesie v šírke 4 m po oboch stranách elektrického vedenia. V prípade, že stromy a kríky prerastú nad 3 m je potrebné z Vašej strany zabezpečiť ich orezanie, resp. vyrezanie. Ak sa stromy priblížili k vodičom vedenia na už nebezpečnú vzdialenosť, je možné požiadať v lehote min. 25 dní od plánovaného termínu prác o vypnutie vedenia a to u príslušného špecialistu

správy obce. Táto povinnosť vyplýva vlastníkovi resp. užívateľovi pozemku zo Zákona č. 251/2012 Z.z. v platnom znení. **Včasné a správne orezanie stromov má zásadný vplyv na kvalitnú a bezpečnú dodávku elektrickej energie aj pre Vaše odberné miesto.**

- **Výzva** – Západoslovenská energetika, a.s. ako poverený správca elektrických sietí na distribúciu elektrickej energie v súlade so Zákonom č. 251/2012 Z.z. § 11 odst.1,3 o energetike a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov vyzýva všetkých vlastníkov, nájomcov alebo správcov nehnuteľností, na ktorých sa nachádzajú nadzemné i podzemné elektrické vedenia v správe ZSE, a.s. na odstránenie a okliesnenie stromov a iných porastov, ktoré ohrozujú bezpečnosť alebo spoľahlivosť prevádzky vedení distribučnej sústavy a to v rozsahu podľa § 43 Zákona č. 251/2012 Z.z. v platnom znení. **Požadovaný konečný termín vykonania prác je 31.01.2014.** V prípade, že táto lehota uplynie márne, ZSE, a.s. vykoná odstránenie a okliesnenie stromov a porastov v zmysle oprávnenia vyplývajúceho z § 11 Zákona č. 251/2012 Z.z. v platnom znení. Využitie drevnej hmoty po oreze alebo jej likvidácia je v plnej kompetencii a zodpovednosti vlastníka nehnuteľnosti. O nevyhnutné vypnutie vedenia z bezpečnostných dôvodov pre prípad výrubu a orezu porastov, je nutné požiadať v lehote minimálne 25 dní pred realizáciou prác na ZSE, a.s., č. t. 038/7463045 – p. Glenda.

V Trenčíne, 28.11.2013

- **Oprava miestnych komunikácií v Brezolupoch a v časti Jerichov** - V mesiaci októbri sa nám podarilo z časti opraviť, vysprávkovať miestne komunikácie v Brezolupoch a v časti Jerichov. Zo štátneho rozpočtu nám boli zaslané finančné prostriedky v sume 1 750 € a z obecného rozpočtu sme vyčlenili sumu 643,22 €. Na opravu miestnych komunikácií sa robilo podľa § 9 odst.9 Zákona č. 25/2006 Z.z. verejné obstarávanie o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov na uskutočnenie a realizáciu projektu: **Oprava miestnych komunikácií v Brezolupoch a časti Jerichov.** Do súťaže sa prihlásili tri firmy, z ktorých súťaž vyhrala firma: **Správa ciest TSK**, stredisko Bánovce nad Bebravou. Snažili sme sa opraviť na takmer všetkých miestnych komunikáciách tie najhoršie jamy a výmolí. Najdrahšia oprava bola cesta za obchodom, smerom ku kostolu, kde sa dopĺňal asfaltový koberec po opravách vodovodnej prípojky.

- **2% zaplatenej dane – Aj vy môžete pomôcť!**

Ešte ste sa nerozhodli komu poukážete podiel 2% odvedených daní? Telovýchovná jednota „Partizán“ je aj v tomto roku zaregistrovaná notárskou komorou ako ich prijímateľ. Finančné prostriedky, ktoré sme takto získali v uplynulom roku boli použité na rozvoj športovej činnosti. Tlačivá na poukázanie 2% budú doručené do Vašich domácností. Vyplnené a potvrdené tlačivá môžete odovzdať na príslušný Daňový úrad, prípadne na Obecný úrad. Do konca mesiaca marca musia odovzdať podnikateľské subjekty a do konca apríla platitelia dane zo závislej činnosti (teda všetci zamestnaní, ktorí poberajú mzdu).

Za Vašu pomoc Vám ďakujeme!

- **Pozvanie na 45. ženácky ples v Brezolupoch**

TJ Brezolupy si Vás dovoľuje pozvať na 45. ŽENÁČSKY PLES, ktorý sa koná **15. februára 2014 o 20.00 hodine** v Kultúrnom dome Brezolupy. Do tanca hrá hudobná skupina **PROFIL**. Vstupné na osobu **15,-€** (večera, 0,5 l vína, káva). Pripravená je bohatá **TOMBOLA**. Vstupenky si môžete objednať a zakúpiť na telefónnom čísle 0903 808 905, email – barborabridova@gmail.com

- **Obecná knižnica** - Ani naša knižnica neostáva bez čitateľov. Určite nie jednému čitateľovi dobrá kniha spestrila dlhé zimné večery. Škoda len, že ju málo využívajú najmä mladí ľudia. Verím však, že sa to v budúcnosti zmení. Vedúca p. Jarmila Lásková oznamuje všetkým občanom, že knižnica je otvorená v **nepárny piatok** v čase **15.00 – 17.00 hodiny**. Príďte aj vy navštíviť knižnicu, vypožičať si nejakú knihu, pri ktorej môžete stráviť príjemné chvíle!!!

Žiadame občanov, aby si všímali informácie na úradnej tabuli pri OcÚ, kde sú priebežne dávané dôležité informácie a oznamy pre všetkých občanov!

Aktivity poriadané v obci počas roka 2013

MIDD

Dňa 8. júna 2013 sa pri príležitosti Medzinárodného dňa detí konalo na miestnom ihrisku pre deti **Športové popoludnie**.

Deti si mohli vyskúšať svoju kondíciu na jednotlivých stanovištiach v športových disciplínach. Za ich výkon boli odmenení sladkou odmenou. Po športe ich čakalo maľovanie na tvár, o ktoré sa postarali Stanislav a Martina Kolembusovi. Navštívili nás aj kynológovia so svojimi vernými miláčikmi - psami a predviedli ukážku výcviku psov. Najviac sa naše deti tešili už na tradičné rogallo, z ktorého pršal cukríkový dážď. To je radosť, keď sa deti predbehujú v hľadaní cukríkov. Okrem iného ich čakalo aj pohostenie, o ktoré sa postarali sponzori – Jozef Janík a Emília Fixelová. V mene detí ďakujeme hlavnému organizátorovi Pavlovi Grňovi a všetkým, ktorí sa akýmkoľvek spôsobom zapojili do organizácie tejto tradičnej akcie pre naše deti!

Návšteva v Březolupoch

Dňa 17. augusta 2013 sme sa na pozvanie starostu obce Ing. Petra Kuklu zúčastnili **odvetného futbalového zápasu** starých pánov. Po príchode do

Březolúp nás čakalo srdečne privítanie a chutný obed. Po obede sme sa vydali na hodinovú túru na **Vyhliadkovú vežu** po prašnej ceste. O 15.00 hodine sa začal napínavý futbal. Naši futbalisti chceli obhájiť svoju výhru z minulého roku. Hoci sme na začiatku zápasu prehrávali, v druhom polčase sme zabrali a vyhrali sme zaslúžene **4 : 2**.

Po zápase sa konala **súťaž v preťahovaní lanom**, ktorú sme tiež vyhrali. No našim súťažiacim sa nepodarilo vyhrať **súťaž v pití piva**, v ktorej nás suverene porazili súťažiaci z Březolúp. Po všetkých

súťažiach nám ešte predviedli **ukážku zavlažovania** futbalového ihriska. Potom nasledovala **zábava s programom** do neskorých večerných hodín. V roku 2014 sa v mesiaci august uskutočnil 2. ročník futbalového turnaja starých pánov u nás v Brezolupoch. Termín bude ešte upresnený po dohode so starostom obce Březolupy.

Aj touto cestou chceme vysloviť poďakovanie starostovi, ako i všetkým občanom družobnej obce za

srdečné privítanie a pohostenie, o ktoré sa postarali. Zároveň vyslovujeme poďakovanie všetkým našim občanom, ktorí sa zúčastnili tohto podujatia a najmä súťažiacim za ich úspešnú reprezentáciu našej obce.

690. výročie písomnej zmienky obce Brezolupy

Dňa **27. októbra 2013** sa konalo slávnostné zhromaždenie, na ktorom sme si pripomenuli **690. výročie 1. písomnej zmienky obce Brezolupy**. O 14,00 hod. sa začala slávnosť, ktorú moderovala **Blanka Kodajová**.

1. Na úvod svojim príhovorom otvorila oslavu a privítala všetkých prítomných účastníkov Ing. Jarmila Hružová, starostka obce.

Vážení hostia, vážení spoluobčania,

srdečne Vás vítam a pozdravujem všetkých, ktorí ste prijali pozvanie na toto naše slávnostné zhromaždenie, aby sme si pripomenuli históriu našej obce pri príležitosti 690. výročia 1. písomnej zmienky.

Jubileum je vždy dôvodom na oslavu, na slávnostnú chvíľu, chvíľu na zastavenie sa a zamyslenie, ale aj na premýšľanie o budúcnosti. Výročie obce je sviatkom a dôvodom uvedomiť si spolupatričnosť k miestu, kde žijeme, k miestu ktoré sme zdedili a ktoré odkážeme budúcim generáciám.

Každý máme k našej obci nejaký vzťah, niečo veľmi osobné, čo nás oslovuje. Niektorí sa tu narodili a bývajú možno 100-ky km. ďaleko, ale v srdciach sú Brezolupčania. Iní sa tu narodili, prežili tu celý svoj život a rodná obec je pre nich celým svetom. A sme tu aj takí ktorí nie sme rodákmi, ale prišli sme sem, niečo nám tu učarovalo a s radosťou sme sa stali občanmi.

Generácie, ktoré tu existovali, usilovne budovali svoju existenciu a zveľaďovali prostredie, v ktorom žili. Je na mieste vyjadriť vďaka všetkým tým, ktorí prispeli k tomu, že obec kde žijeme v súčasnosti máme radia sme ňu hrdí.

Aj naša generácia zdedila tento krásny kus zeme, nielen preto, aby tu žila ale aj preto, aby ho chránila a zveľaďovala. Obec sa však nemôže rozvíjať len tak sama od seba. Jej rozvoj je vecou občanov, cestou spolupráce spoločného záujmu, vzájomnej pomoci a solidarity. Naše problémy a starosti musíme riešiť len samy. Sme odkázaný na vlastné sily a schopnosti, na potenciál našich

ľudí na ich nadšenie a ochotu priložiť ruku k spoločnému dielu. Učí nás to história a sme povinní učiť to aj naše deti. Prispejme všetci spoločne každým svojím dielom k tomu aby i naši nástupcovia mohli byť hrdí na to, čo im tu zanecháme.

Vážení spoluobčania, dovoľte, aby som našej obci zaželala do budúcnosti všetko najlepšie. Želám jej, nech sa stále rozvíja a napreduje. Želám jej pozitívnu energiu nabitých a usmiatej občanov. Želám jej, nech je tým najlepším miestom pre život, ktoré s radosťou považujeme za svoj domov.

Na záver chcem poďakovať TSK, ktorí prispel na dnešné podujatie finančnou podporou. Úprimné poďakovanie patrí všetkým zložkám a občanom ktorí sa po celé roky akýmkoľvek podielom a prácou zapájajú a pomáhajú pri skrášľovaní a pri organizovaní kultúrno - spoločenských podujatí. A samozrejme dnes ďakujem všetkým, ktorí pomohli pri organizovaní našich osláv, ďakujem našim hosťom, že prijali pozvanie, ktorí nás budú o chvíľu zabávať svojím kultúrnym programom. Vám ešte raz všetkým ďakujem za prijatie nášho pozvania a prajem Vám krásny zážitok a spomienky na 690. výročie našej obce.

2. Zaujímavosťami z histórie a zo života obce nás oboznámila moderátorka Blanka Kodajová
3. Mgr. Dagmar Pišová premietla film z histórie obce, ktorý spracoval Albert Oravec a do digitálnej podoby spracovali Ing. Ctibor Hruz a Tibor Hruz.
4. Mgr. Dagmar Pišová predstavila spracovanú prezentáciu súčasnej obce.
5. V kultúrnom programe vystúpila hudobná skupina PROGRES a humoristka OZEFA OMÁČKECH.

Po programe boli všetci prítomní pozvaní na občerstvenie v suteréne – chutný guláš a víno.

Mikuláš

Brezolupské deti privítali Mikuláša...

*Hore briežkom, dolu briežkom, zapadajú sane sniežkom.
Na nich svätý Mikuláš, pri ňom anjel, z neba stráž.
Deti hľadia do oblôčka, nedočkavé majú očka.
Dobrý strýčku Mikuláš, pre všetkých dost' darov máš?*

Aj v tomto roku zavítal medzi brezolupské deti Mikuláš, ktorého príchod sa stal v našej obci tradíciou. Vo štvrtok 5. decembra, v predvečer sviatku svätého Mikuláša a v čase adventu, ktorý symbolizuje duchovnú prípravu kresťanov na slávenie Vianoc sme spoločne s našimi deťmi a s deťmi zo Základnej školy internátnej pre žiakov s narušenou komunikačnou schopnosťou v kultúrnom dome privítali Svätého Mikuláša, ktorý prišiel spolu s anjelmi a čertmi. A prečo práve s nimi chodí svätý Mikuláš? Neviete? No predsa preto, lebo v každom dieťati sa ukrýva aj kúsok anjela, ale aj kúsok čerta. Deti Svätého Mikuláša vítali s radostným očakávaním a tešili sa, čo im vo svojich veľkých mikulášskych vreciach priniesol. Potom ako sa Mikuláš pohodlne usadil pri rozsvietenom vianočnom stromčeku, nastala dlho očakávaná chvíľa. keď sa pred ním postupne predstavili všetky deti so svojimi básničkami, pesničkami a vinšami. Na záver vystúpili so spoločným programom deti zo ZŠI a všetkých rozospievali známou pesničkou Roľníčky, roľníčky...

Všetky deti boli obdarené balíčkom sladkostí. Na záver sa Mikuláš spolu so svojimi pomocníkmi anjelmi a čertmi s deťmi rozlúčil a sľúbil, že o rok k nám opäť zavíta. Nasledovala detská diskotéka a obľúbený stoličkový tanec. Veríme, že všetci zúčastnení tu našli správnu predvianočnú atmosféru, ktorú sme sa týmto podujatím snažili pre Vás vytvoriť.

Mgr. Erika Hrebíčková

Predvianočná rukodiel'ňa

V piatok **13. decembra 2013** sa mohli občania našej obce v sále kultúrneho domu po prvýkrát zúčastniť podujatia s názvom Predvianočná rukodiel'ňa.

Išlo o akciu uskutočnenú v rámci projektu KomPrax (Kompetencie pre prax), ktorý bol financovaný z prostriedkov Európskej únie prostredníctvom Slovenského inštitútu mládeže - Iuventa.

Cieľom projektu bolo priblížiť mladej generácii **tradičné vianočné remeslá a výrobky**. Návštevníkov privítala naša pani starostka Jarmila Hruzová krátkym príhovorom a oboznámila ich so stručným programom večera. Po nej zaspievala vianočnú koledu talentovaná **Lucka Lehocká**. Po Luckinom vydarenom vystúpení som všetkých prítomných oboznámila s mojim projektom a jeho cieľom. Potom sa už všetci mohli venovať svojej činnosti. V tvorivej atmosfére Vianoc si mohli návštevníci vyskúšať vykrajovanie a pečenie medovníkov a ich výzdobu spolu s Mirkou Pláškovou. Svoje medovníkové výrobky priniesli ukázať Anna Jandáková a Marcela Čmelová. Vianočné pečivo mohli zúčastnení ochutnať pri stolíku Zuzany Valachovej, Jarmili Hruzovej a Pavla Valenta. Ctibor Hruz sa predstavil malou výstavou svojich ručných prác a predviedol ako si takéto krásne výšivky vytvoriť. Výrobu patchworkových gulí ukázala Denisa Kráľová a kto mal záujem mohol si túto činnosť vyskúšať. Na nasledujúcom stanovišti si mohli deti pod vedením Eriky Hrebíčkovej vyrábať vianočné pozdravy a vianočné papierové dekorácie. Mária Drengubiaková, Anna Jandáková a Stanislav Kolembus ukázali výrobu adventných vencov a vedľa Zdena Beláková predviedla výrobu vianočných ikebán. Vojtech Valach ukázal pletenie košíkov z prútia a Elena Valachová výrobu papierových ozdôb. Pri poslednom stole si spolu s Jánom Kráľom mohli všetci vyskúšať pečenie vianočných oblátok. Príjemnú atmosféru dotvárala vianočná hudba.

Zúčastneným bolo poskytnuté malé občerstvenie. Na zahriatie pripravila Bernardína Kráľová horúci čaj a pre dospelých uvaril Peter Vinka vianočný punč. Táto akcia dopadla nad moje očakávania.

V závere by som chcela vyjadriť obrovské „**ĎAKUJEM!**“ všetkým organizátorom a podporovateľom tohto skvelého projektu. Verím, že všetci zúčastnení si z **Predvianočnej rukodiel'ne** odniesli krásny zážitok a v budúcom roku sa stretneme znova.

Isabel Kráľová

Mikroregión Bánovecko – Bánovce nad Bebravou

V predchádzajúcom čísle Obecného spravodaja sme Vám poskytli základné informácie o **Mikroregióne Bánovecko**. V tomto čísle i v tých ďalších číslach Vám budeme postupne predstavovať mesto a jednotlivé obce tohto Mikroregiónu. Prvé, o ktorom Vám poskytneme informácie, je naše okresné mesto **Bánovce nad Bebravou**.

Z HISTÓRIE MESTA

V meste, ležiacom na úpätí Strážovských vrchov, žije takmer 21 000 obyvateľov. Bánovce sa rozprestierajú pri sútoku potokov Radiša a Bebrava vo výške 216 m.n.m. Archeológovia pokladajú toto územie za jedno zo slovanských organizačných stredísk už v 9. stor. Prvá písomná zmienka o meste Villa Ben je v darovacej listine uhorského kráľa Ondreja II. z r.1232. Mestské výsady získali Bánovce niekedy pred r. 1376. V stredoveku bolo mesto významným centrom remeselnej výroby. Pôsobili tu chými súkenníci, čižmári a tkáči. Za prvej ČSR malo mesto poľnohospodársko-remeselný ráz. Po druhej svetovej vojne sa rozvíjal strojársky priemysel (automobilka Tatra), nábytkársky a textilný priemysel. V Bánovciach sa narodili alebo pôsobili: Janko Jesenský, Mária Ďuríčková, Elena Čepčeková a Rudo Móric.

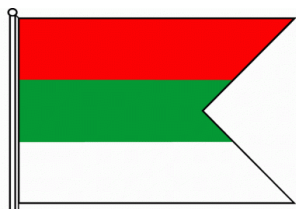
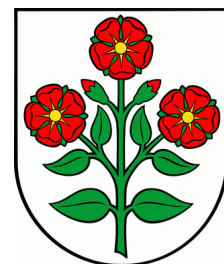
K historickým pamiatkam patrí gotický kostol sv. Mikuláša /15.stor./, neskôr renesančne a barokovo upravený, ktorý stojí na cintoríne, socha sv. Floriána a synagóga z 19.stor. Dominantou centra mesta je rímskokatolícky kostol Najsvätejšej trojice z r. 1802. Medzi významné pamiatky patria aj pozoruhodný pamätník Ľudovíta Štúra /prvý a najväčší pamätník na Slovensku/, kaštieľ rodu Ottlíkovcov a pamätný dom Janka Jesenského.

Okolie mesta je vhodné na rybolov a vodné športy. Príroda vyniká bohatými lesmi s poľovnými revírmi a na svoje si prídu i hubári a turisti. V Bánovciach sa nachádza termálne kúpalisko Pažiť, krytá plaváreň s termálnou vodou, fitness centrá, zimný štadión, reštauračné služby, ubytovanie.

Znaky a symboly Mesta Bánovce nad Bebravou

Erb mesta Bánovce nad Bebravou má tvar neskorogotického štítu.

V striebornom (bielom) poli je umiestnená zelená listnatá vetvička s tromi červenými zlatostredými (žltostredými) a zelenokališnými sklonenými ružami a dvoma červenými pukmi. Pri čierno-bielom vyjadrení farieb strieborná (biela) zostáva voľná, zelená sa vyjadruje šikmým šrafovaním, červená sa vyjadruje vertikálnym šrafovaním, zlatá (žltá) je bodkovaná, alebo sa erb použije v čistej grafickej linke.

Vlajka mesta, zástava mesta

Vlajka mesta vychádza z farieb erbu mesta. Vlajka pozostáva z troch pozdĺžnych pruhov vo farbách červenej, zelenej a bielej. Pomer strán je 2:3 a ukončená je dvoma cípmi, t.j. zástrihom (tzv. lastovičí chvost), ktorý siaha do jednej tretiny dĺžky vlajky. Vlajka mesta sa vztyčuje tak, že červené pole vlajky je hore. Zástava mesta je odvodená od vlajky mesta. Je vždy pevne spojená so žrdou alebo priečnym rahnom.

Pečať mesta

Pečať mesta je okrúhleho tvaru s priemerom 35 mm s mestským erbom uprostred a kruhopsom MESTO BÁNOVCE NAD BEBRAVOU.

Znelka mesta

Znelkou mesta Bánovce nad Bebravou je ľudová pieseň z konca 19. storočia „Bánovský meský dom“.

Pre zachovanie úcty k historickej predlohe sa text znelky oficiálne používa v miestnom nárečí.

Pokračovanie nabadúce! Zdroj: <http://www.banovecko.eu>

Mgr. Dagmar Pišová

Telovýchovná jednota „Partizán“

Tabuľky po jesennej sezóne 2013 - 2014

čerpané z internetovej stránky: www.oblfzprievidza.sk

I. trieda PE, BN A družstvo

	Klub	Z	V	R	P	Skóre	Body	+ Body
1	Malá Hradná	13	10	2	1	39 : 12	32	14
2	Biskupice	13	9	0	4	37 : 20	27	6
3	Dvorec	13	6	5	2	36 : 16	23	5
4	Krásna Ves	13	6	5	2	28 : 21	23	2
5	Ostratice	13	7	1	5	28 : 24	22	-2
6	Nadlice	13	6	2	5	31 : 21	20	2
7	Horná Ves	13	6	2	5	23 : 26	20	-1
8	Pravotice	13	6	1	6	20 : 22	19	-2
9	Brezolupy	13	6	0	7	18 : 18	18	0
10	Zlatníky	13	6	0	7	21 : 23	18	0
11	Miezgovce	13	5	2	6	20 : 22	17	-1
12	Rybany	13	2	3	8	20 : 37	9	-12
13	Haláčovce-Otrhánky	13	2	1	10	15 : 41	7	-11
14	Livinske Opatovce	13	2	0	11	17 : 50	6	-12

III. trieda žiaci BN

	Klub	Z	V	R	P	Skóre	Body	+ Body
1	Rybany	13	10	8	0	65 : 11	26	11
2	Uhrovec	13	10	7	2	48 : 11	22	4
3	Haláčovce-Otrhánky	13	10	7	3	44 : 7	21	6
4	Dolné Naštice	13	10	7	3	40 : 14	21	9
5	Krásna Ves	13	10	5	4	34 : 19	16	-2
6	Podlužany	13	10	5	4	32 : 25	16	4
7	Zlatníky	13	10	4	3	28 : 17	15	0
8	Biskupice	13	10	2	6	17 : 47	8	-7
9	Ostratice	13	10	2	8	10 : 50	6	-12
10	Ruskovce	13	10	1	7	9 : 51	5	-10
11	Brezolupy	13	10	1	9	3 : 78	3	-9

Najlepší strelec: Jandák Adrián 3

Predseda TJ Brezolupy Ing. Juraj Valach, ako i celý výbor TJ ďakuje trénerom a hráčom A mužstva i žiakom za snahu pri odohratých zápasoch a všetkým, ktorí pomohli s dopravou na tréningy a na zápasy. V prichádzajúcej jarnej sezóne prajeme hráčom veľa síl a úspechov v jarnej súťaži a fanúšikom bohatý športový zážitok.

Ing. Juraj Valach, predseda TJ

Slávik Slovenska 2013

Tento rok sa konal 23. ročník celoštátnej speváckej súťaže detí v interpretácii slovenskej ľudovej piesne. Žiačka z našej obce **Lucia Lehocká**, minuloročná laureátka Slávika Slovenska v I. kategórii, aj tento rok reprezentovala svoju školu a našu obec. V tomto ročníku súťažila v II. kategórii, žiakov 4. až 6. ročníka. Lucii sa darilo aj v tomto ročníku. V ťažkej konkurencii súťažila ako žiačka 4. ročníka so žiakmi o jeden až dva roky staršími. Aj napriek tomu sa umiestnila v školskom aj okresnom kole súťaže na 1. mieste. Týmto umiestnením si „vyspievala“ postup do krajského kola. Krajské kolo sa uskutočnilo 29.05.2013 v Trenčíne. Lucia sa tu umiestnila na peknom 3. mieste v konkurencii speváčok a spevákov z celého Trenčianskeho kraja.

K úspechu jej blahoželáme!

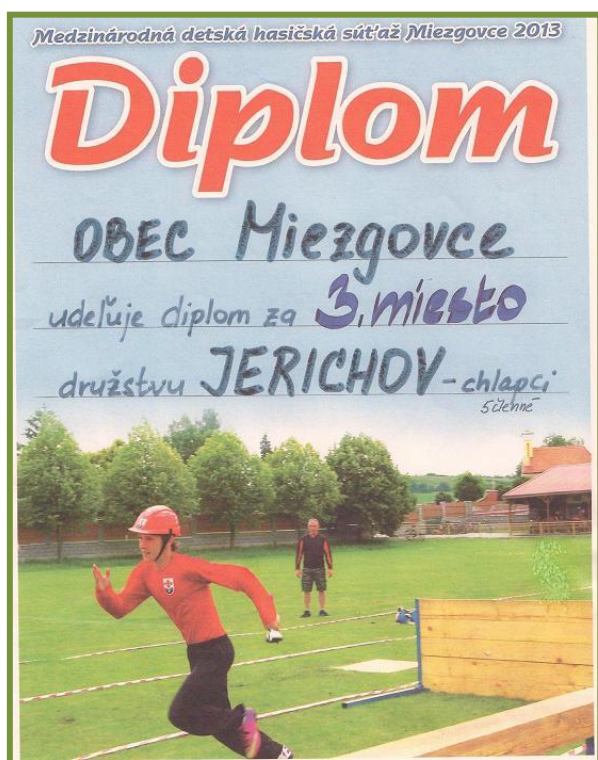

Dobrovoľný hasičský zbor

Hasiči z Jerichova sa v roku 2013 zúčastnili v okresoch BN, TO, a TN súťaže hasičov o poháre starostov obcí. Za svoje výkony získali 10 pohárov za 1., 2. a 3. miesto a dvakrát **Diplom za účasť**. Taktiež aj deti, ktoré majú nie najlepšie podmienky na tréning sa zúčastnili **Medzinárodnej detskej hasičskej súťaže**, ktorá sa konala v Miezgovciach a získali krásne **3. miesto**. Menovite Kristián a Martin Julínek, Sabínka a Dávidko Pilchovi pod vedením Ing. Dušana Pilchu

a Dušana Pilchu st.

Srdečne blahoželáme!

Elena Pilchová, Jerichov

DOBROVOĽNÝ HASIČSKÝ ZBOR BREZOLUPY

Dňa 15.06.2013 sa členovia DOBROVOĽNÉHO HASIČSKÉHO ZBORU Brezolupy zúčastnili obvodného kola majstrovstiev okresu súťaže dobrovoľných hasičských zborov v Miezgovciach. Muži - Veteráni nad 35 rokov - v disciplíne požiarneho útoku s vodou dosiahli čas 27 sekúnd. Tešili sa tak z celkového veľmi pekného tretieho miesta.

Okresné kolo majstrovstiev okresu sa konalo v Biskupiciach, kde naši muži veteráni v disciplíne požiarneho útoku s vodou dosiahli čas 33 sekúnd a obsadili šieste miesto.

Dobrovoľný hasičský zbor Brezolupy reprezentovali: Pavol Daniš, Ľuboš Ragan, Jozef Oravec, Jaroslav Kobyda, Marián Jandák, Milan Rosa a Ján Král.

Ján Král

Klub dôchodcov

V obci patrí medzi organizácie aj **Klub dôchodcov** pod vedením Anny Jandákovej. Členovia Klubu sa pravidelne aktívne zúčastňuje všetkých akcií poriadaných obcou a pri každej akcii pomáhajú. Venujú sa aj svojim členom a každý štvrtý rok si uctia svojich jubilentov, ktorí oslavujú svoje životné jubileá. Dňa 28.12.2013 si pripomenuli Vianoce - sviatky pokoja a zároveň aj výročia svojich jubilentov. Posedenie otvorila starostka obce Ing. Jarmila Hruzová a všetkým sa prihovorila a zablahoželala Mgr. Dagmar Pišová. Spevácky súbor svojimi koledami a piesňami spestril posedenie. Potom nasledovalo občerstvenie a zábava, o ktorú sa postaral Milan Lehocký.

Srdečne všetkým jubilantom ako i členom Klubu dôchodcov blahoželáme a prajeme do Nového roka 2014 veľa pozitívnej energie a splnenie prianí a očakávaní. Prajeme im, aby mali pevné zdravie, aby sa mohli aj naďalej takto stretávať a zachovávať si staré dobré zvyky!

Cvičíme pre svoje zdravie

Milé slečny, dámy, ženy, ale aj chlapci, páni, muži

pozývame Vás urobiť niečo prospešné pre svoje telo – nielen spáliť zopár kalórií, spevniť svalstvo, ale aj byť viac spokojní, šťastní a usmíati!

Každý **utorok** a **štvrtok** o **18. 00** hodine v sále **KD Brezolupy** cvičíme s cvičiteľkami

Miriam Valovčiakovou – Valachovou – aerobic, posilňovacie cvičenia

a

Barborou Bridovou – pilates, cvičenia s vlastnou hmotnosťou.

Cvičenia sú nenáročné, príjemné a podľa zloženia skupiny vhodne vybrané.

Odhodte všetky zábrany a pridajte sa k nám pri zlepšovaní svojho životného štýlu!

AEROBIC - forma telesného cvičenia, ktoré kombinuje rytmické aeróbne/kardio cvičenie so strečingom a silovým tréningom vykonávané väčšinou na hudbu

PILATES – cvičebný systém, ktorý rovnomerne posilňuje telo a zlepšuje jeho držanie, dôraz je kladený na správne dýchanie, koncentráciu, kontrolu pohybu, presnosť a plynulosť prevádzaného pohybu.

(*prineste si so sebou aj podložku /karimatku/ na cvičenie*)

Barbora Bridová

Vianočné zvyky a tradície na Slovensku

Vážení spoluobčania,

blíži sa čarovný čas Vianoc, čas keď si ľudia sadajú k spoločnému stolu, aby si prejavili vzájomnú úctu a lásku. Spoločne prežité chvíle pohody, radosti a odpustenia sú tým najkrajším darčekom, ktorý si môžeme priať. Vianoce sú ako krásny sen, ktorý nás naplňuje radosťou. Vianoce sú každoročne očarujúce a vzbudzujú v nás pocit spolupatričnosti. Vianoce sú čas, kedy v kruhu svojich blízkych prežívame neopakovateľné čaro vianočného stromčeka, radostných iskričiek v očiach našich detí pri

rozbaľovaní vianočných darčiekov. Vianoce však nemôžu byť iba o dobrom jedle a krásnych darčekom, ale aj stretnutiach rodičov so svojimi deťmi, vnúčatami a blízkymi, s ktorými sa počas celého roka tak často nestretávame. Tá neopakovateľná atmosféra, ktorá patrí k Vianociam sa nedá zabudnúť. Pozastavme sa a v duchu sa poďakujeme za lásku, porozumenie, pomoc a za prácu, ktorá bola vykonaná pre nás všetkých. Tešme sa z maličkosti a z každého úprimného úsmevu.

Mnohí z nás spomínajú na roky minulé a porovnávajú ako sa oslavovali sviatky kedysi a ako dnes. Keď sa tak zamyslím, tak v dnešnej uponáhľanej dobe aj tie Vianoce akoby trvali len malý okamih. Veľa, veľa príprav a nákupov, aby bolo všetko dokonalé a ani sa nestačíte obzrieť a všetko je zrazu preč.

Pripravme sa teda na Vianoce spoločne a vychutnajme si ich so všetkým, čo k nim patrí. V dušiach nech sa nám rozhostí krásny pocit, na stole nech zavonia kapor, i iné dobroty a štedrý večer nech zanechá v srdciach stopu pohody a radosti.

CHARAKTERISTIKA SLOVÁKOV

Slováci sú vo svete typický najmä svojou pohostinnosťou, dobrosrdečnosťou a nepochybne v čase Vianoc aj svojou štedrosťou a spolupatričnosťou. V minulosti ale aj dnes ešte mnoho ľudí kladie dôraz na Bibliu a dodržiavanie tradičných zvykov a tradícií v tomto krásnom období, akým Vianoce nepochybne sú.

Ale treba podotknúť, že vianočné čaro nepatrí len jednému - Štedrému dňu. Sprevádza aj celé obdobie pred ním. Je to síce uponáhľané obdobie nákupov, pečenia a upratovania, ale očakávanie Štedrého dňa a vianočná atmosféra, ktorá visí stále vo vzduchu, napokon vždy zvíťazí. Všetky povinnosti, ktoré sú predsa len súčasťou Vianoc, sa nám už potom nezdajú byť až také strašné. V minulosti sa však k tomuto obdobiu viazali rôzne čary a magické úkony, prostredníctvom ktorých si ľudia chceli zabezpečiť lásku, zdravie, ale aj bohatstvo. Verili, že práve toto obdobie je vhodným časom, kedy môžu urobiť niečo pre to, aby si svoj ťažký život aspoň trochu uľahčili. A preto vykonávali mnoho obradov a dodržiavali zvyky a tradície, aby si to zabezpečili.

ADVENT

Postupný príchod Vianoc nepochybne symbolizuje adventné obdobie. Štyri nedele pred Štedrým večerom sa v rodinách začína objavovať v domácnostiach adventný veniec, na ktorom každú nedeľu zapália jednu sviečku. Pri štedrovečernej večeri tak na ňom vždy horia dokopy 4 sviečky.

STRIDŽIE DNÍ

KATARÍNA 25. NOVEMBER

Mládenci sa v katarínsku noc zabávali tak, že v domoch, v ktorých boli dievčatá, poprenášali a poschovávali rôzne nástroje a náradie. Dievčatá vedeli o tomto huncútstve, a preto sa snažili žrde poschovávať. Ale mládenci si vždy nejaké našli. Tie potom väčšinou poukryvali v korunách stromov. Z niektorých zasa postavili v rieke labilnú pyramídu, ktorá sa rýchlo rozpadla. Dievčatá, ktoré sa ráno snažili nájsť žrde väčšinou hľadali bez úspechu. A ľudia, čo ich videli sa im vysmievali, že behajú po dedine ako strigy.

Ale hlavnou udalosťou tohto dňa bola "katrenská zábava". Bola to posledná zábava pred adventom (Katrena hudbu zaviera). Mládenci už od rána chodili po dedine v rôznom prestrojení a snažili sa získať niečo na spoločnú hostinu počas večernej zábavy. K najčastejším maskám

patrili mládenci oblečení v ženských šatách, medveď s medvediarom a tiež cigánky. Práve cigánka pýtala od dedinčanov, ktorých táto veselá družina navštívila, vajíčka, slaninku, zemiaky a iné dobroty. Keď im nechceli dať, sami si zobrali. Z peňazí vyplatili muzikantov a nakúpili pálenku. A potom sa do polnoci spoločne zabávali.

ONDREJ 30.NOVEMBER

Aké počasie bolo na Ondreja, také malo byť celú zimu. Ak na Ondreja hrmí, bude málo orechov. Keď sú na Ondreja kvapky na stromoch, bude veľa ovocia.

Hovorilo sa, že vinšovníci chodia po púčkoch - chodili po domoch, v každom sa pomodlili a za to dostali malé okrúhle koláče. Cez deň chodili zasa mládenci prezlečení za žobrákov po domoch a snažili sa dievčatá zašpiniť sadzami a popichať kožou z ježa, ktorú nosili so sebou. Alebo chodili prezlečení za vlka a medveďa a zabávali obyvateľov dediny. Dievčatá zas chceli mládencom odplatiť na Ondreja katarínske žarty. Večer chodili po dedine a váľali ploty, lavičky, drevo naukladané na podstení, vápnom zabelili okná a brali chlapcom nielen rôzne náradie, ale aj osobné veci, napr. klobúky, opasky.

Deň Ondreja bol dňom ľúbostnej mágie. Dievčatá sa prostredníctvom rôznych čarov snažili odhaliť, alebo ovplyvniť ich budúcnosť v láske. Známe je ondrejské varenie halušiek. Do pripravených halušiek zabalili lístočky s menami chlapcov a varili ich. Uvarené halušky povytáhovali z vriacej vody a každá z dievčat si vzala jednu, aby sa dozvedela, kto mal byť jej nastávajúcim. Iným spôsobom zasa zisťovali povolanie svojho budúceho partnera. Cez kľúč liali do studenej vody olovo a zo vzniknutých útvarov sa snažili vyčítať, čím bude ich nastávajúci. Dievčatá (ale niekedy aj mládenci) chodili triasť ploty. A čakali, z ktorej strany zabreše pes. Z tej strany dediny mali mať potom muža. Ďalším zvykom bolo, že dievčatá chodili klopať na chlievy a pýtali sa: „Za koľko rokov sa vydám?“ Po koľkom klopnutí sa ošípaná ozvala, za toľko rokov mala byť svadba.

BARBORA 4.DECEMBER

Večer po domoch chodili "Barborky". Boli to dievčatá alebo ženy, neskôr i muži, oblečení do bielych šiat so šatkou cez tvár, aby ich nebolo poznať. Metlou alebo husacím krídlom symbolicky zamietli izbu a odišli do ďalšieho domu.

Dievky odlomili konárik čerešne, položili do vázy a každý deň ho polievali vodou, ktorú priniesli vo vlastných ústach z potoka. Ak do Vianoc konár vykvitol, dievča malo byť do roka nevestou. Tento deň je spojený aj s mnohými pranostikami. Najznámejšou z nich je nepochybne: Barbora, ťahá sane do dvora.

MIKULÁŠ 6.DECEMBER

Prvým zimným sviatkom bol Mikuláš. Ľudová riekanka vraví : a na toho Mikuláša, celá zima naša... Po dedine chodil Mikuláš. Bol oblečený ako biskup, v ruke mal zvonec a tým oznamoval svoj príchod. Deťom rozdával orechy, jablká a tým zlým, ktoré nechceli poslúchať a nepomodlili sa, dal cesnak, čierne uhlie alebo zemiak. Predvečer sv. Mikuláša sa ničím nelíšil od dnešného. Možno iba dary boli skromnejšie. Namiesto čokolády si deti našli jabĺčko, hrušku, či sušené slivky.

LUCIA 13.DECEMBER

Trinásteho decembra sa po domoch rozbehli dievčatá odeté v bielom ako Lucie. V každom dome husím pierkom vymietli kúty, aby z domu vyhnali všetky zlé sily. Kam vošli, tam si

pozreli, či je kríž na stene a vo sväteničke svätená voda. Všetci domáci sa museli pomodliť Otčenáš. Lucie dostávali múku, vajcia, mak, orechy a lekvár. A z pozbieraných surovín potom upiekli koláče, ktoré dievky zjedli spolu s mládencami. Tí sa mohli presvedčiť, či sú súce na vydaj! V deň Lucie ženy odrezali vetvičky z broskyne a mandle a postavili ich do vody. Do štedrého dňa museli rozkvitnúť, lebo s nimi sa chodilo vinšovať.

Tiež zasiali do pohára žito a jačmeň, ktoré do Vianoc vyklíčili a narástli. Vtedy ich položili na sviatočný stôl alebo zobrali do kostola k betlehemu. V deň Lucie sa celú noc nespalo. Dedina bola na nohách. Mládenci vystrájali v ten večer kúsky, najmä bohatým s skúpy m ľudom. Napríklad zobrali voz a zložili ho pod strechou na povale.

Najväčší zvedavci, ktorí chceli vidieť skutočnú strigu si vyrobili drevený stolček bez použitia jediného klinca. O polnoci sa s ním vydali na križne cesty. Sadli si na prostred cesty a čakali čo sa bude diať. Občas sa stalo, že strigu naozaj videli v podobe prezlečených mládenčov, ktorí ich sem prišli vystrašiť. Kým chlapci strašili na križných cestách dievčatá nezaháľali. Večer sa tajne zišli a varili halušky na nakradnutom dreve. Neboli to však obyčajné halušky. Každá

haluška uprostred ukrývala na kúsku papiera meno chlapca. Prvá haluška, ktorá vyplávala na povrch skrývala meno budúceho manžela. Po prečítaní sa miestnosťou ozýval radostný výskot, ale i tichý nárek.

VIANOČNÉ ZVYKY

Len čo začalo svať vstal gazda aj gazdiná, lebo roboty a povinností bolo až-až. Verilo sa, že ak cez Vianoce visel v dome kožuch, bude hynúť dobytok, ak šaty, do roka zomrie ten, komu patria. Vianočné pečivo sa pieklo na Štedrý deň, muselo byť hotové do východu Slnka. V priebehu pečenia si gazdiná očistila ruky od cesta na dvore, aby sliepky dobre znášali. Ak rukou od cesta potrela tvár dospievajúcemu chlapcovi, ušetrila ho ešte na dlhý čas od holenia. Keď už boli chleby v peci, podskočila, aby boli pekne vysoké.

Gazdiná nesmela z domu odísť. Musela napiecť čerstvého chleba, koláčov a pripraviť večeru. Na Štedrý deň ráno, sotva minula polnoc, ženy miesili cesto na vianočné pečivo. Usilovali sa, aby boli s pečením na úsvite hotové, a to jednak preto, že podľa tradície malo byť obradné pečivo do východu slnka z pece vonku, a jednak preto, aby mali čím obdarovať koledníkov a vinšovníkov.

Piecť sa však nemalo unáhľene. Cesto muselo byť dobre vykysnuté, pečivo vydarené. Nízke, nevykysnuté chleby a koláče boli totiž predzvesťou úpadku celého hospodárstva, puknutá kôra symbolizovala úbytok.

Pri práci gazdiná používala nové nástroje: pekársku lopatu, ohreblo i ometlo, ktoré gazda urobil v čase, keď kyslo cesto, teda do východu slnka. Nové nástroje mali obnoviť zdravie členov rodiny. Gazdiná mala zasa počas pečenia upriasiť šnúru, ktorú chlapi hneď zapravili do bičov, aby sa darilo ich statku. Pečivo malo vo vianočných obradoch teda mimoriadny význam. Jeho hojnosť mala podporiť dobrú úrodu v nastávajúcom roku. Každý sa musel najesť dosýta a z pohostenia muselo vystačiť aj na obdarovanie vinšovníkov.

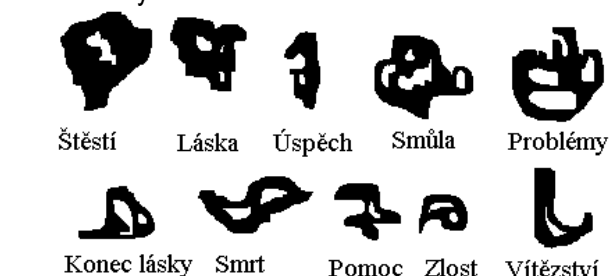
Cez deň sa držal pôst. Malým deťom sľubovali, že ak vydržia do večera o hlade, uvidia na stene zlatú krovku či koníka alebo koč. Pravda, miesto zlata uvideli deti na stene iba ak odraz zrkadla, ktorým niekto z dospelých šikovne manévroval proti svetlu. Keď sa gazda vrátil domov, ozdobil stromček. Ozdoby boli skromné: sviečky, slamené hviezdičky, pozlátané orechy, klásky z jačmeňa, oplátky a jabĺčka. Potom stromček zavesil na hradu do rohu izby. Podľa počasia na Štedrý deň ľudia hádali, aké hospodárenie ich čaká na budúci rok. Tmavé alebo veštlo tmavé – teda plné stodoly a veľa ovocia. Veľký, svetlý mesiac bol predzvesťou neúrody, veľa hviezd znamenalo veľa kureníc a hrozna, zatiahnutá obloha dobrú dojivosť kráv. Zlou predzvesťou bola hmla – ak bola na horách, malo zomrieť veľa starých ľudí, ak v dolinách, mali zomierať mladí.

V dome sa nsmelo svať, kým nevyšla prvá hviezda. Až keď sa tak stalo, tak gazda vonku zapálil sviečku a držiac ju v pravej ruke, vošiel dnu. Čaro Štedrého večera zdôraznilo aj to, že sa zišla celá rodina, na čele so starými rodičmi. Po obradoch všetci zasadli k slávnostne prestretému stolu a spoločne sa pomodlili za živých a mŕtvych. Po modlitbe otec rozkrojil jablko na toľko častí, koľko ľudí bolo okolo stola. Každý musel zjesť svoj diel, aby bol zdravý. Ochutnali sa aj orechy a oplátky a medom, aby všetci držali v dobrom i zlom a aby mali pokojný a sladký život.

VIANOČNÉ PEČENIE

Úlohou každej dobrej gazdinej, tak ako v minulosti aj dnes, bolo nepochybne napiecť veľa dobrôt k štedrovečernému stolu a aj na sviatky. Hádám jednou z najznámejších sú medovníčky.

LIATIE OLOVA

Nad plameňom sa rozžeraví kúsok olova až sa úplne roztopí. Pripraví sa nádoba s vodou a do nej sa olovo opatrne vleje.

Odliatok, ktorý vznikne, veští dotyčnému budúcnosť. Napríklad odliatok v tvare hviezdy väčší úspech a uznanie.

KRÁJANIE JABLKA

Jablká sa prepóli vždy po štedrovečernej večeri. Avšak nie obvyklým spôsobom, ale naprieč. Pokiaľ majú jadierka tvar hviezdy, zídu sa všetci prítomní opäť o rok zdraví. Pokiaľ má tvar kríža, niekto z rodiny ťažko ochorie.

LODIČKY

Rozpolí sa niekoľko orechov a do prázdnych vylúpnutých polovic sa nakvapkaným voskom pripevní sviečka. Lodičky orechov sa potom nechávajú plávať po vode. Tomu, komu sa lodička nepotopí a vydrží mu na ňom svietiť dlho sviečka sa dožije dlhého a šťastného života. Pokiaľ sa lodička drží pri kraji nádoby, jeho majiteľ

sa bude celý rok zdržovať doma. Pokiaľ pláva k stredu nádoby, naopak, pôjde do sveta.

HÁDZANIE ČRIEVIČIEK

Slobodné dievčatá hádžu črievičku ponad hlavu. Pokiaľ sa otočí smerom ku dverám, jeho majiteľka sa vydá a odíde z domu. Pokiaľ sa k dverám črievička obráti päťou, dievčina ešte zostáva doma.

ŠTEDROVEČERNÁ VEČERA

Bola skromná a jednoduchá, bez akéhokoľvek vyprážania. Jej súčasťou bývala paradajková, vínová alebo rybacia polievka. Rybu mávali len bohatší dedinčania. Po polievke nasledovali perky s lekvárom a pupáky s mliekom, posypané makom. Vianočné otrusenky, kosti z ryby, šupky jablák a orechov sa po večeri pozbierali a odložili. Keď bola veľká hrmavica, vtedy ich gazdinky alebo dievky zapálili, aby odohnali od domu všetko zlé.

Dnes nesmie pri štedrovečernej večeri chýbať kapustnica a ani kapor.

- cesnak – zdravie
- reťaz - súdržnosť rodiny
- rozrezané jablko do hviezdy – zdravie
- imelo nad dverami, ochrana pred zlými duchmi
- množstvo pálenky - množstvo novej krvi
- nesmie sa jesť hydina, lebo uletí šťastie
- v rohoch stola pod obrusom minca a šupiny z ryby – bohatstvo
- do plamienka prvej zapálenej sviečky pošepkáme svoje želanie, a to sa nám splní
- strukoviny - bohatá úroda
- rovný plameň sviečky - zdravie rodiny
- usporiadané semienka v jablku – šťastie
- chren - mal dodať ľuďom odvahu
- ak sviečka zhasla počas večere – úmrtie v rodine

KOLEDOVANIE

V predvianočnom období ale po ňom pri príchode Nového roka menšie deti zvykli chodiť od domu k domu a recitovať krátke štvorveršia, primerané ich schopnostiam. Obvykle v nich oznamovali svoj príchod a jeho pravú motiváciu, pravda zo svojho hľadiska. Podstatný bol príchod dieťaťa a nie text, ktorý odriekalo. Trochu inak to bolo v prípade dospelých. Aj oni museli mať požadované vlastnosti, no ťažisko ich vystúpenia bolo vo vinši, ktorý často nadobúdala funkciu zariekania. Sú to najmä vinše pastierov, hájnikov..., ktorí želali gazdovi a gazdinej v nastávajúcom roku dobrú úrodu, zveľadenie dobytku a hydiny, v osobnom živote zdravie a spokojnosť. Pastieri obchádzali všetky domy, z ktorých im počas sezóny zverovali kravy, kozy... Táto ich obchádzka, pri ktorej dostávali rôzne naturálie, najmä koláče a pálenku, sa končila zväčša až večer.

POVIANOČNÉ ZVYKY

Na prvý a druhý vianočný deň chodievali ľudia vinšovať.

25. december - oslavovalo sa Božie narodenie. V tento deň veštili pri večeri z jablák a orechov. Každý si vzal ovocie a podľa toho, či bolo vo vnútri zdravé alebo červivé vedeli, či budú zdraví v novom roku.

26. december - Štefan

V tento deň ženy roznášali darčeky krstným deťom. Usporiadávali sa zábavy, ktoré boli celý mesiac zakázané. Na Štefana chodili po dedine aj pastieri - betlehemci v nevšednom oblečení. Na hlave mali baranicu, v rukách plieškami ukutú palicu, ktorou búchali o zem. Ozývali sa aj zvončeky, takto dávali najavo, že idú. Cengot a búchanie zneli ako pieseň pokoja a mieru. V domoch vyrozprávali narodenie Ježiška a jednotlivé a spoločne zarecitovali aj riekanky.

31. december- Silvester

Atmosféru silvestrovských večerov dotvárali mládenci streľbou a práskaním bičmi.

1. január

Včas ráno chodievali ľudia vinšovať svojim priateľom. Odmenou boli jablká, orechy, koláče a peniaze.

TRAJA KRÁLI

6. január je známy ako deň Troch kráľov. Počas tohto sviatku sa posväcujú domy. Nad dvere kňaz píše podľa aktuálneho roku výraz v tvare 20-C+M+B-06 (Christus mansionem benedicat - Boh nech žehná tento dom). Do kostola nanosili vodu na svätenie a vykropili ňou obydlie a stajne. Trojkráľový večer oslavovala mládež zábavami, ktoré trvali až do rána, ba niekedy pokračovali aj na ďalší deň.

Zdroj: internet

Mgr. Dagmar Pišová

Silvestrovské zvyky

Už o pár hodín sa rozlúčime so starým rokom 2013 a privítame jeho mladšieho súrodenca. V tomto období väčšinou bilancujeme a hodnotíme uplynulých 365 dní, zároveň sa však tešíme na tradičné silvestrovské a novoročné oslavy, ktoré ešte aj dnes v niektorých slovenských regiónoch kráčajú ruka v ruke s tradičnými zvykmi.

Z dávnej histórie

Silvestrovské oslavy sú oslavy Nového roku, konajúce sa v posledný deň roka Gregoriánskeho kalendára, 31. decembra, na Silvestra. Historicky prvé oslavy nového roku zaznamenali v Mezopotámii roku 2000 pred našim letopočtom, kde ho vítali v polovici marca, v čase jarnej rovnodennosti a Gréci začínali písať nový kalendár v deň zimného slnovratu. Július Cézar v roku 46 pred našim letopočtom zaviedol nový, tzv. Juliánsky kalendár, v ktorom rímsky panovník ustanovil 1. január prvým dňom nového roka.

Posledný decembrový deň je v rímskej liturgii zasvätený pamiatke pápeža Silvestra I. a má aj symbolický význam. Pápež Silvester I. vládol v čase, kedy skončil vek divokého prenasledovania kresťanov a začal sa nový vek. V stredoveku považovali oslavy prichádzajúceho roku za pohanský zvyk, preto oslavy 1. januára v roku 567 náboženski hodnostári zrušili. Zatiaľ posledná zmena kalendára nastala v roku 1567.

Silvestrovské zvyky

Poslednému dňu v roku sa kedysi hovorilo aj „starý rok“ alebo „babí deň“. Kedysi na Silvestra chodili po dedine tzv. kurine baby, teda dvaja muži prestrojení za ženy. Jeden so slameným vencom a zvoncom, druhý v kožuchu, na ktorom mal sukňu zo slamy prepásanú povrieslom. Ženy túto slamu trhali a vkladali slietkam do kurína, aby aj v budúco roku dobre znášali vajcia.

Na oplátku za slamu dostávali „kurine baby“ výslužku v podobe slaniny, klobás, chleba, koláčov či pálenky. Aj starý zvyk chodenia tzv. ometačiek sa väčšinou dodržiaval na dedinách, ale postupne zanikol. Ometačky boli chudobné ženy, ktoré chodili pred koncom roka symbolicky vymetať platne na pieckach, aby po celý rok dobre horeli. V minulosti sa v podvečer na Silvestra schádzali veriaci v kostole, aby sa na svätej omši poďakovali Bohu za uplynulý rok. Večer sa zvyčajne konala veselica. Táto tradícia sa začala až po 2. svetovej vojne, pretože dovtedy boli zábavy až do Troch kráľov zakázané.

Na Silvestra sa pripravovala takmer rovnaká večera ako na Štedrý deň, len s tým rozdielom, že sa mohlo jesť aj mäso. Aj na stole bol rovnaký obrus, ale aj chlieb. Atmosféru večera posledného dňa v roku už v minulosti dotvárali mládenci strelbou a praskaním bičom. Obvyklé bolo tiež obradné umývanie a preobliekanie sa do čistých šiat.

Noc, ktorá predchádzala Novému roku, mala zvláštnu moc zásluhou rôznych veštíeb. Verilo sa napr., že čo sa v tú noc prisnive, to sa aj splní. Mágia mala vplyv aj na predpovede počasia – červené zore ráno veštili víchrice, búrky, neúrodu a biedu, drobný hustý dážď bol zasa predzvesťou hustých plných obilných klasov.

K zvykom patrilo aj zametanie smetí do kúta miestnosti, nie von, aby sa niekto „nevymietol“ z domu, teda aby nezomrel. Zakázané boli tiež niektoré práce v domácnosti, ako pranie a vešanie bielizne, pretože ten, kto ju vešal, mohol ťažko zomierať, alebo sa dokonca obesiť. V silvestrovskom období sa konali zakáľacky, ktoré boli sviatkom celej rodiny. Zvykli sa plánovať svadby a žilo sa už očakávaním príchodu fašiangov. Zimné zvyky a tradície na Silvestra a Nový rok sa líšili podľa regiónov a charakterizovali vtedajší život a dobu.

Ako na Nový rok...

Podľa našich predkov mali novoročné obrady a rituály odhaľovať budúcnosť, chrániť od pohrôm, prispieť k blahobytu a priniesť šťastie. Na Slovensku sa doteraz udržiava stará povera, že šťastie prináša prasiatko, a preto sa na novoročnom stole nesmie objaviť ani hus či bažant, teda hydina, ktorá lieta, pretože v novom roku by sa rozletel aj všetok majetok. Zato nesmie chýbať bravčové mäso, alebo pre istotu pečené malé prasiatko.

Podávala sa aj šošovica a jedlá s makom, pretože symbolizovali peniaze. Na Nový rok, 1. januára, sa v minulosti tradovalo, aby si ľudia zabezpečili bohatstvo, prosperitu a úrodu, platil zákaz vstupu ženy ako prvej do domu. Nič dobrého neveštil ani príchod starého chlapa oblečeného v kožuchu. V každom dome však boli vítaní malí chlapci – vinšovníci. Ak do domu prišiel niekto cudzí, nesmel mať prázdne ruky a priniesť aspoň koláče, resp. i peniaze, čo znamenalo, že prináša hojnosť a nie škodu.

Navyše musel zaželať: „*Vinšujem vám šťastlivý nový rok, že ním dal Boh starý prežiť a nového dožiť!*“ Na nový rok musel v celej domácnosti vládnuť čistota a poriadok, aby tak bolo po celý rok. Ženy chodili do kostola v bielom odeve, aby si zabezpečili úrodu pekného a vysokého ľanu. Niekde zasa v tento deň varili halušky, aby malo obilie veľké klasy. Smeti sa von nevynášali z obavy, aby v rodine nikto nezomrel, ale aj preto, aby sa z domu šťastie nevynieslo.

Bilancujeme...!

Každé končiacie sa obdobie v našom živote v nás zanecháva nezmazateľné stopy spomienok, z ktorých sa učíme a v mnohom nás posúvajú vpred. Posledný deň a noc roka 2013 je teda časom bilancovania a aspoň symbolického lúčenia sa so starým rokom, ktorého čas sa naplnil. To môže byť ťažké, zvlášť, ak nám uplynulé mesiace priniesli aj udalosti, na aké sa zabúda len veľmi ťažko. Pre každého z nás však rok 2013 priniesol i mnoho dobrého a pozitívneho. Je ale čas pohnúť sa vpred a nový rok vnímať ako nový začiatok, čistú štartovaciu čiaru, od ktorej sa môžeme odraziť a dobehnúť kamkoľvek.

Bujaré oslavy a veselica

Áno, Silvester sa právom hrdí titulom - **najbláznivejšia noc roka!** Silvestrovské slávnostné plesy, dedinské veselice, večierky, farebné prezdobené párty, hlučné rodinné oslavy, ohňostroje na námestiach, šampanské, čo tečie potokom. To všetko nám plným priehrštím ponúka Silvestrovská noc, aby sme zábavou zabudli na to zlé a tešili sa na nový začiatok. Predstavu ako prežiť posledné hodiny roka 2013 má každý z nás rozdielne, a tak nie je výnimkou ani „papučová kultúra“ pri TV, či

romantika niekde v tichu na samote horskej chaty. Niektorí z nás si zase v tento večer v prítomí privinú svoje prvé dieťa (či dietky) a poďakuje za najvzácnejší dar života. Víťanie nového roka si tiež niekto vychutná s pohárom sektu v ruke a iný prespí v teplej, mäkkej posteli. Tak, či onak, hlavne, aby ste do Nového roka vstali s čistou hlavou a veselou myslou, pocitom šťastia pri srdci, spokojnou zmierenou dušou a bozkom na líce, či podaním ruky svojim najbližším, na ktorých nám záleží.

Novoročný vinš

Všetko krásne v Novom roku a dobrých ľudí po boku. Veľa šťastia, veľa zdravia, nech sa všetky plány daria. Do nového roku vám teda prajeme 12 mesiacov bez nemoci, 53 týždňov šťastia, 365 dní bez starostí, 8 760 hodín lásky, 525 600 minút pohody a 31 536 000 sekúnd jedinečných okamihov.

Na záver...

Nech už sa teda budete so starým rokom lúčiť kdekoľvek a s kýmkoľvek, hlavne si ho poriadne užite. Krásne prežitie silvestrovských sviatkov, veľa šťastia, zdravia a rodinnej pohody vám do Nového roka 2014 praje celá redakcia Vášho Obecného Brezolupského spravodaja.

Zdroj: internet

Mgr. Dagmar Píšová

Spoločenská rubrika

ROK 2013

Naši jubilanti apríl - december:

Klemanová Mária	65	05.04.		Valach Michal	80	20.09.
Šagát Ján	65	19.04.		Oršula Miroslav, Mgr.	50	05.09.
Beláková Zdena	65	28.05.		Dohnálek Július	70	14.10.
Jarolínová Helena	80	03.05.		Králová Bernardína	70	05.11.
Žoldošová Božena	75	28.05.		Lehocká Marta	65	01.11.
Đurinová Alžbeta	75	28.06.		Kleman Jozef	60	23.11.
Kovács Ladislav	70	14.06.		Ančinec Drahoslav	65	10.12.
Valachová Slávka	80	21.06.		Hulinová Júlia	65	13.12.
Čížová Viera	60	14.06.		Kajaba Marián	65	08.12.
Kajabová Eva	50	07.06.		Kusá Aurélia	75	08.12.
Parobok Ján	50	04.07.		Oršulová Zita	80	20.12.
Pavlenová Anna	75	06.08.		Zwiasová Anežka	80	16.12.
Valachová Zuzana, Mgr.	50	10.08.		Drengubiaková Mária	60	08.12.
Janíková Štefánia	90	06.09.		Mačasová Daniela	50	13.12.
Pilchová Františka	65	02.09.				

Prajeme Vám všetko čo radosť vzbudí,

prajeme Vám lásku, čo spája ľudí.

Nech slza smútku Vám oči nezakalí,

nech úsmev šťastia Vám žiari na tvári.

Srdečne blahoželáme!

Tento rok sa narodila: **Kováčová Karolína 30.07.2013**

**Nesmelým bozkom začína rozprávka,
končí sa úsmevom malého dieťaťa.**

**To nie je rozprávka, to je už život sám,
nech veľa šťastia prinesie i Vám.**

Svoje životy spojili a do stavu manželského vstúpili:

Ing. Michal Míkuš a Ing. Zuzana Sunegová

Miloš Bolčec a Zdena Sýkorová

Bc. Tomáš Valach a Mgr. Míriam Valovčiaková

**Nech vernosť a láska Vašu cestu krásli,
aby ste v manželstve pravé šťastie našli.**

Dňa 27. júna 2013 nás navždy opustil
naš spoluobčan **Daniš Štefan** vo veku 73 rokov.

Dňa 1. októbra 2013 nás navždy opustila naša
spoluobčianka **Valachová Amália** vo veku 82 rokov.

Dňa 4. decembra 2013 nás navždy opustil
naš spoluobčan **Valach Ján** vo veku 84 rokov.
Češť ich pamiatke!

RECEPTY PRE GAZDINKY

Medovníčky – špeci

Suroviny: 1 kg múka hladká, 1 PL sóda bikarbóna, 400 g cukor
práškový, 250 g maslo (hera), 4 ks vajcia, 4 PL med, 8 PL mlieko,

Krém: 2 ks (80g) pudink vanilkový, 500 ml mlieko, 250 g
maslo, podľa chuti kakao, cukor práškový

Postup prípravy receptu:

V miske zo všetkých surovín zmiešame tuhšie cesto - je to klasické medové cesto bez korenín. Odporúča sa odležať - môže aj dlhšie ako jeden deň. Ako budete stíhať. Potom z cesta vyvaľkať plát asi 3-4 mm hrubý. Vykrajujeme kolieska, kvietky, alebo rôzny tvar, aký sa vám páči. Upiecť na plechu s papierom na pečenie doružova (10 min pri 180°C). Upečené tvary treba nechať vydýchať aspoň do druhého dňa a až potom zleپovať.

Krém: Základ krému je hustý puding uvarený z 500 ml mlieka a dvoch balíčkov vanilkového pudingu, ocukriť podľa chuti, ešte kým je teplý. Je treba nechať vychladnúť. Maslo si vymiešať - šľahačom s trochou cukru, každý podľa chuti. Pridávať pomaličky vychladnutý puding. Keď sa hmota spojí, tak pridať čajovú lyžičku kakaa - krém má byť taký bledohnedý - ako "kakavko". No a môžete zlepovať. Zlepené tvary (napr. kolieska, kvetinky...) by mali niekde v chlade odležať - krém vsiakne do medovníčkov a sú potom vláčne. Po upečení sú tvrdé, ale po natretí krémom zvláčnejú. Osvedčil sa aj džem - podľa chuti. Vyzerajú obyčajne, ale chutia výborne - a vydržia dlho.

Tradičný Silvestrovský punč

Potrebuje: 5 dl uvareného čierneho čaju, 2 - 3 klinčeky, kúsok škoric, 5dl rumu, 5dl červeného vína, 4-5 lyžíc medu, šťavy z 1 citróna, šťava z 1 pomaranča, pomarančové a citrónové plátky na ozdobu

Postup: Čaj uvarený s klinčkami a kúskom škoric scedíme, pridáme k nemu všetky uvedené prísady a dobre zohrejeme. Pozor – nevaríme! Podávame vo vysokých pohároch ozdobené kolieskom citróna alebo pomaranča.

Silvestrovská kapustnica

Suroviny: 1 kg kapusta kvasená, 0,5 kg bravčová krkovička, 0,5 kg bravčové

mäso údené, 1 nožička klobása domáca, 1 hrst huby sušené, 2 ks zemiaky, 1 ks cibuľa, 2 strúčiky cesnaku, 1 PL bravčová masť, podľa chuti korenie čierne mleté, podľa chuti soľ, 1 KL rasca, 1 KL paprika červená mletá, 4 guličky korenie nové celé, 2 lístky bobkový list, podľa chuti smotany, vegety, a majoránu

Postup prípravy receptu:

Pokrájame cibuľku na kocky a osmažíme ju na masti do sklovita. Potom nakrájame krkovičku na kocky, pridáme mletú papriku a mäso opražíme. Keď je zatiahnuté podlejeme vývarom alebo len vodou, vložíme mleté korenie, kmín, soľ a dusíme. Do druhého hrnca vložíme kapustu, údené mäso, klobásku, huby, bobkový list, nové korenie, soľ a kmín. Zaliate vodou varíme pokiaľ nie je mäkké údené, klobása a kapusta. Ak je krkovička udusená, pridáme na kocky pokrájame zemiaky a dusíme. Keď sa zemiaky začnú rozsypať a zahustia nám udusené mäso, odstavíme hrniec z ohňa. Klobásku, vybratú z kapusty, pokrájame na kolieska a údené mäso pokrájané na kocky, pridáme k udusenému mäsu a vložíme do hrnca s kapustou. Na záver pridáme cesnak, majorán a vegetu. Rozvarené zemiaky zahustia polievku tak, že nemusíme robiť zasmažku. Komu nerobí zle smotana, môže si pridať na záver. Podávame s chlebom alebo pečivom.

Zdroj: internet

Zasmejme sa:

Otec dal dvadsaťročnému synovi na Silvestra sto korún a povedal: "Tu máš a o polnoci si pripi na moje zdravie!"

"Ale vlani si mi dal dve stovky!"

"Lenže tento rok sa cítim omnoho lepšie..."

Prajeme dobrú chuť!

Mgr. Dagmar Pišová

Brezolupský spravodaj vydáva štvrťročne **Obecný úrad Brezolupy**.

Kontakt: 038/7660233, email: brezolupyocu@gmail.com, www.obecbrezolupy.sk

Redaktorka: **Mgr. Dagmar Pišová** (textová a grafická úprava)

Do vydania prispeli: Ing. Jarmila Hruzová, Ing. Jana Kubicová, Mgr. Ľubica Gálisová, Mgr. Erika Hrebíčková, Ing. Juraj Valach, Barbora Bridová, Elena Pilchová, Isabel Kráľová, Ján Král

Počet výtlačkov: 175

Cena: **nepredajné**

Texty neprešli jazykovou úpravou.